

FOOKUSES:

**30
aastat
Saku
laata**
Lk 2-3

**80 aastat
Saku Jahiseltsi**
ehk kes elab
Saku valla
metsa sees
Lk 16-17

Esimene Saku laste mitmevõistlus

TÄHTSAD TELEFONID

HÄDAABINUMBER **112**
(kiirabi, pääste, politsei)
Saku valla abitelefoni **1345**
Perearsti nõuandeliin **1220**
SAKU KONSTAABLIPUNKT
Piirkonnapolitseinik **612 4686**
Vastuvõtuaeg K 15-17
Noorsoopolitseinik **5855 7455**
Volitatud loomaarst **504 1060**

Saku Sõnumid jälle
22. juunil 2016

Saku valla 150. sünnipäeva aasta auks korraldab spordikeskus Saku laste I mitme- võistluse Saku koolistaadionil 15. mail.

Võistlevad olid oodatud kõik kuni 12-aastased spordisõbrad ning päikesepaisteline ilm tõi staadionile kokku 177 julget spordilast. Vanuseklassiti oli kõige suurem osavõtt 4–5-aastaste (54 last) ja 6–7-aastaste (50) vanuseklassis. Oskusi pandi proovile erinevatel põnevatel aladel. Paremad said medalid ja auhinnad. Peaahinna 150 korraga ujula kliendikaardi võitis loosiga Grete Gross. Kogu võistlusprotokoll koos piltidega on leitav FB: Saku Valla Spordikeskus. **Lk 11**

Esimene laste suur-
võistlus toimus tänu
lahketele sponsoritele
ja toetajatele:
**Saku vald, Saku Lions
klubi, Vembu-Tembu-
maa, Selver, Saku
Õlletehas, Pizzakiosk,
Saku Läte, Haribo,
HomeForYou**

14. mail tõid kõik teed jälle Sakku, sest vallamaja juures peeti traditsioonilist kevadlaata

Igihaljas laadaklassika - taimed, istikud, lilleamplid - aeda, kasvuhuonesse, terrassile, rõdule

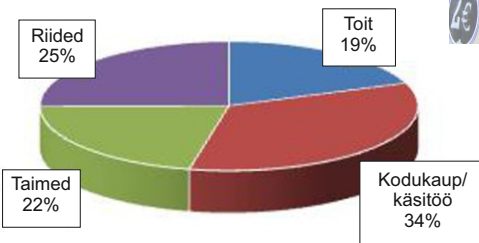

„Küpsisepallid!“ - hõikasid noored magusameistrid, kes ei teinud saladust ka retseptist

▼ Tänavusel kevadlaadal osales 446 kauplejat - 10% rohkem kui mullu

Platside jaotus

▲ Jaapani telgis pakkusid kauge maa sõbrad laadalistele muu hulgas misosuppi ja dangot ehk riisipalle
 < Söögipoolise valikusse lisasid võrtsi Läti barankad
 ➤ Lapsi rõõmustas nii pisike poni kui hiigelsuur batuut

▲ Lõvide laadaalal keerles heategevuslik õnneloos, särises šašlõkk ja voolas õlu
 ➤ Sammaste vahel lõi loo lahti puhkpilliorkester Saku Fotod: EE

Kitsepiimast Jätsu jäätis meie oma vallast!

Valla telgis sai pead murda valla ristsõnaga

Selili ja jalad ees! - õpetas kummuli autost õiget väljumist OÜ Autosõit instruktor

1986

Vihmasel ja päikeselisel 14. mail peeti Saku vallas juba 30. korda kevadlaata. Traditsioon sai alguse defitsiidi-ajastul, mil mitte midagi saada ei olnud, isegi välipeldik saadi laadaplatsile tutvuste kaudu.

1980. aastatel olid väga hinnatud Harju Tarbijate Ühistu korraldatud laadad, mis toimusid Assakul nende endi ladude juures. Ühistu juhatusse kuulunud tollase Saku külanõukogu esimehel Ülle Lammertsonil tuli aga mõte, et miks ei võiks ühistu mõne laada hoopis Sakus korraldada. „Sain vastuseks, et tehke ise,“ meenutas Ülle saatuslikku lauset, millest Saku kevadlaada idee idanema hakkas. „Siis mõtlesingi, et miks mitte. Panin toimkonna kokku ja hakkasime peale. Keegi meist ei teadnud, mida tähendab ühe laada korraldamine. Me polnud laata õieti näinudki.“

„Meeskond, kes seda tegema hakkas, oli fantastiline,“ lisab laadatoimkonna liige, tollane raamatukogu juhataja ja kultuurikomisjoni liige Helle Pärilin. Mõlema naise silmad lähevad esimesest laadast rääkides põlema justkui oleks taas vaja homseks laadaplatsile müüjaid ja atraktsioone leida. Tollal käis kõik tutvuste kaudu.

Lennureis Saku kohal

Nii ajas Paap Kõlar laste sõidutamiseks välja poni ja Madis Tänavsuu lennuki, mis maandus sovhoosi soo peal ja viis inimesi hommikul 9st õhtu 9ni Saku kohale lendama. Täna- sed 40ndates aastates sakulased peaksid mäletama, kuidas nad terve laada aja lennujärjekorras seisisid ja nooremad seda, kui pikk oli ponijärjekord. Viimase lennusõidu sai teha ka korraldustoimkond.

„Küll oli ilus sealt ülevalt alla vaadata,“ õhkab Helle ja lisab Ülle poole pöördudes: „Mäletad, meie ajal, esimesed 6-7 aastat oli alati ilus ilm, kunagi ei sadanud.“

„Nii ta oli,“ tõdeb Ülle, kelle sõnul oli neil lausa oma ilmaennustaja – Jõgisoo Jaak, kes elas laadaplatsi ääres ja juhatas müüjatele platse kätte. „Tema siis ütles, millisele kuupäevale tuleks laadapäev sättida. Enamasti oli see maikuu teisel või kolmandal nädalavahetusel.“

Rahvast kutsuti laadale Raplas trükitud kuulutustega, mida igaüks igalpool jagas. Nõnda leviski kuuldus uuest laadast üle Eest, parasjagu seal, kuhu mõni korraldustoimkonna liige sattus.

Auhinnaks pruun kukk

Tollasel defitsiidi-ajastul oli korraldajate väitel kõige raskem leida esimesele laadale müüjaid. Needki saadi tutvuse kaudu. Ülle kutsus tarbijate ühistust pesu, kalosside, kummikute ja kingade müüjad, Kurtnast lin-

„Seemnekartul hobikasvatajatele“ – sellise sildi all müüs EVIKA esimesel laadal kartuleid oma kollektsioonist. Foto Viive Rosenbergi kogust

nukasvatuse katsejaamast tuldi tibusid müüma, kohale vuras ka villavahetuspunkt.

„Neid villakottidega mammisid tuli kohale päris palju, sest villa vastu sai lõnga või isegi karupükse ja kampsuneid,“ meenutab Helle, kellele on meelde jäänud ka ilmatupikk EVIKA seemnekartuli laud ja järjekord selle juures. „Järjekorrad olid kõikjal, ka kahe Roosalu tutvuste kaudu organiseeritud välipeldiku juures.“

„Minu äiapapa tõi oma garaazist igasugu autojuppe müügiks ja kõik osteti ära. Peale tema oli seal teisigi jupimüüjaid,“ meenutab Ülle, kelle sõnul valmistas inimestele tookord iga asi rõõmu, nagu näiteks pagaritöökojast toodud soojad saiad, mille nimel oldi samuti valmis pikas järjekorras seisma.

„Ja mäletad, Tuha Jaan tõi parimale müüjale auhinnaks pruuni kuke? Igal aastal ootas kukk terve laada aja puuris, kuni ta õhtul parimale kaupmehele üle anti. Ainult ühel aastal oli must kukk,“ räägib Helle.

Esimene laat oli väike, vaid üks rida müüjaid piki Tiigi tänavat, kuid kõrval olev plats sai kohe laadaplatsi nime. Olgugi et juba rohkem kui kümme aastat on sel kohal elamurajoon, nimetavad kohalikud paika ikka laadaplatsiks. Esimesel aastal ehitati laada puhuks selle täiesti lageda platsi äärde prussidest korralik suur värav, kust siis kaarikuga hobune laada avamisel läbi sõitis. Kaarikus istusid aga laada peremees ja perenaine, kes inimesi laadale kutsusid.

Esimese Saku kevadlaada korraldustoimkonda kuulusid: Udo Erm, Madis Tänavsuu, Aarne Ild, Ants Roosalu, Tiit Tõkke, Jaak Jõgisoo, Helle Pärilin, Jaan Tuha, Lydia Vilokas, Marianne Öun, Toomas Pae ja Ülle Lammertson.

Laada pärl Saku Sohvi

„Perenaine ehk Saku Sohvi oli Marianne Öun, kes lõbustas rahvast oma naljalugudega terve päeva. Ta oli tõeline laadapärl,“ meenutab Ülle, kelle sõnul oligi Saku laat eriline seetõttu, et peale müügi oli seal ka korralik kultuuriprogramm. Esines ansambel Nurmek, lapsed laulsid ja tantsisid. Tol ajal üle Nõukogude Liidu kuulsad Aadu Sikk ja Andres Krestinov ning teised motoklubi mehed tegid platsi peal hüppeid ja kõiksugu trikke.

Järgmistel laatadel oli juba rohkem müüjaid. Inimesed pakkusid oma taimi ja hoidiseid. Samuti oli siis ka juba laadaloterii, mille peaauphind oli traktor. „See jäi vist välja loosimata, aga inimestel oli nii hea meel, kui nad võitsid ühe elektripirni või paberisse pakitud lasteseebi,“ ütles Pärilin. „Neid polnud ju kuskilt saada. Aare sai autobasist loterii jaoks kaks kasti pirne tuua. Ka teised auhinnad saadi asutustelt. Iga loos tookord ei võitnud – nii palju asju meil lihtsalt ei olnud.“

Lisandus ka meelelahutus: Vello Vaher näitas, kuidas naelte peal magada; üks jõumees tiris hammastega enda järel bussi; piirivalvekoerad demonstreerisid varrukakatset ja jäljeajamist; peeti oksjonit. „Oi seal oksjonil sai nalja. Üks mees võttis oma kingad jalast ja pani oksjonile ja need müüdi ka maha,“ meenutab Helle.

Kui korraldajad esimese laada õhtul Kurtina saunas laadapäeva kokku võtsid, olid kõik väga rahul ja elevil, nii et soov oli lausa samal sügisel uus laat korraldada. Järgmine tuli siiski kevadel, kuid ühel aastal oligi kaks laata, nii sügisel kui kevadel. Ühel aastal jäi aga laat ära. Nii et kokkuvõttes saime sel aastal siiski pidada 30. Saku kevadlaata.

„Kõige suurem heameel ongi selle üle, et see traditsioon pidama on jäänud,“ nendivad Helle ja Ülle.

VICTORIA PARMAS

VALLAVOLIKOGU ISTUNGID

19. mai istung

- Vallaelanike küsimustele vastamise pooltund
- Saku valla 2016. aasta 1. lisaeelarve, eelnõu 2. lugemine ja vastuvõtmine
- Saku valla 2015. a majandus- aasta aruande kinnitamine ja revisjonikomisjoni aruande ärakuulamine
- Vallavanema informatsioon sisekontrollist
- Eluruumi tagamise teenuse tingimused ja kord
- Volikogu otsuste kehtetuks tunnistamine
- Loa andmine garantiikirja väljastamiseks
- Loa taotlemine kinnistu kasutusvaldusega koormamiseks
- Aktsiaseltsiga Saku Maja sõlmitud kasutusvalduse seadmise lepingu ja asja- õiguslepingu muutmine
- Vallavara omandamine
 1. Juubelitammede tee 8 katastri- üksuse jagamise teel moodustatav kinnistu
 2. Pärnu mnt 549 kinnistu jagamise teel moodustatav transpordimaa kinnistu
- Kinnistu koormamine isikliku kasutusõigusega
 1. Jälgimäe tee lõik 2 kinnistu
 2. Paunamäe kinnistu jagamisel moodustatav transpordimaa kinnistu
 3. Pärnu mnt 539a kinnistu
 4. Tallinn-Pärnu-Ikla tee L11 kinnistu
 5. Vahe kinnistu jagamisel moodustatav transpordimaa kinnistu
- Saku Vallavolikogu 17.03. 2016 otsuse nr 33 „Vallavara omandamine“ muutmine
- Vallavara võõrandamine
- Ostueesõiguse teostamine ja vallavara võõrandamine
- Maa munitsipaalomandisse taotlemine (26 eelnõu)
- Delegeerimine Saku Vallavalitsusele
- Spordikomisjoni aseesimehe valimine
- Informatsioon sihtotstarbeliste vahendite kasutamisest
- Vallavanema informatsioon

• Saku Vallavolikogu järgmine istung toimub 16. juunil 2016

Saku kultuur sõpruslinnas Strängnäs

Tänavu täitis Saku valla 14 aastat sõpruslepingu allkirjastamisest Rootsi omavalitsuse Strängnäsiga, kuid sõprussuhted on kahel valla kehtunud juba üle 20 aasta. Tänavustel Strängnäsi kultuuripäevadel esindas Saku valda flamenkotantsuansambel Gitanda (pildil), kes sai väga sooja vastuvõtu osaliseks. Lisaks said Strängnäsi elanikud imetleda kultuuripäevade raames korraldatud näitusmüügil ka Saku valla käsitöölise loomingut.

Lasteaed Terake on pisikesi terakesi kasvatanud juba 70 aastat

70 aastat tagasi pandi Sakus mulda üks pisike Terake, kellest on tänaseks kasvanud 256 lapse ja 47 töötaja Terakese lasteaed. 20. mail pidas lasteaed juubelipidu, kuhu olid teiste seas kutsutud ka need õpetajad, kes küll enam lasteaia ei tööta, kuid kes on väikesi terakesi kasvatanud aastakümneid, mõned lausa pool sajandit! Lasteaia direktori Eve Laiveriku kõrval seisavad Linda Leivak, Aime Aarma ja Anne-Helle Kekk.

Foto: EE

Saku vallavolikogu asendusliige on Ahto Lutter

Alates 25. aprillist on Argo Zirkil asemel valimisliit Kodu nimekirjast volikogus Ahto Lutter, kes sai 2013. aasta kohalike omavalitsuste valimistel 74 häält.

Spordikomisjoni aseesimeheks valiti Siim Vilba

Volikogu valis 19. mai istungil spordikomisjoni aseesimeheks volikogu liikme Siim Vilba.

Saku valla staažimärgi pälvisid

Kiisa rahvamaja kultuuritöötaja **Marianne Õun** (20 aastat); vallavalitsuse ehitusspetsialist **Anne Kadaja** (15 aastat); Kiisa rahvamaja perenaine **Kairi Langund** (10 aastat).

Algas Juuliku liiklussõlme ja teelõigu ehitus

Tallinna ringteel kilomeetrite 24,1–29,6 Juuliku liiklussõlme ja teelõigu ehitus algas raadamistöödega.

Tänavu valmib 3,3 km pikkune Juuliku-Tabasalu ühendustee lõik ja ehitatakse valmis Juuliku viadukt, järgmisel aastal tehakse Tallinna ringtee Saku-Kanama teelõigul neljarealiseks. Lisaks ehitatakse Karja-värava viadukt ja Saku sild.

Tööde ajal on vähemalt 1+1 asfalteeritud 3,5 meetri laiune sõidurada ning kõik ajutised ümbersõidud ja laiendused on asfaltbetoonist kattega. Objektil on tagatud läbipääs eriveosteale kõrgusega kuni 4,5 meetrit, laiusega 4 meetrit ja kaaluga kuni 60 tonni. EE

85
SAKU
GÜMNAASIUM

**Saku Gümnaasiumi 85
aastapäeva tähistamine**

**03. juunil
2016**

www.saku.edu.ee
www.facebook.com/Sakuvilistlased
www.facebook.com/SakuGymnaasium

kell 15.00 endiste ja praeguste
koolitöötajate koosviibimine
Saku Algkoolimajas

kell 18.00 kontsert-aktus
Saku Gümnaasiumi aulas

kell 20.00 vilistlaste õhtu
Saku Pruulikojas

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

26. APRILLI ISTUNGIL:

21 isikule otsustati anda Saku valla tänukiri.

Anti projekteerimistingimused aiamaja ehitusprojekti koostamiseks Kiisa alevikus Kiisa-palu tee 5 kinnistul, üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Kiisa alevikus Hageri tee 12 kinnistul.

Anti ehitusload üksikelamu püstitamiseks Kasemetsa külas Aprilli põik 17 kinnistul, Männiku küla külaplatsi ja mänguväljaku rajamiseks Männiku külas Tooma haljaku kinnistul.

Anti kasutusload elamutele Juuliku külas Eha tee 4 kinnistul, Rahula külas Pihlaka tee 17 kinnistul, Saku alevikus Tamme tee 12 kinnistul, Üksnurme külas Helbe tee 29 ja Pärnaõie tn 9 kinnistutel, laahoonele (külmladu ja kilehall) Tõdva külas Tootmise kinnistul.

Kooskõlastati kavandatavate kinnise soojussüsteemi puuraukude asukohad Saue külas Kivi-veski ja Maastiku kinnistutel.

Kasemetsa külas asuva Metsa-Kiipsu katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavatele katastriüksustele määrati koha-aadressid ja sihtotstarbed.

3. MAI ISTUNGIL:

Kehtestati Saku Valla Noortekeskuse lahtiolekuajad.

Anti projekteerimistingimused üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Üksnurme külas Alma talu kinnistul, üksikelamute ehitusprojektide koostamiseks Metsanurme külas Annekesse põik 17 kinnistul ja Roobuka külas Restauraatori tee 4a kinnistul, vee- ja kanalisatsioonitorustike ehitusprojektide koostamiseks aadressidel Männiku küla, Nõmmiku tee ja Tooma tee ning Saku alevik, Tamme tee (Männi tee osas).

Anti ehitusload ridaelamute püstitamiseks Juuliku külas Talu tee 3 kinnistul ja Männiku külas Nõmmiku tee 7 kinnistul, üksikelamu püstitamiseks Üksnurme külas Talve tee 61 kinnistul.

Anti kasutusload elamutele Kasemetsa külas Käopesa põik 17 kinnistul ja Roobuka külas Põhjala tee 15 kinnistul.

Kooskõlastati kavandatavate kinnise soojussüsteemi puurau-

kude asukoht Saku alevikus Pähklimetsa tee 13 kinnistul.

Nõustuti Tallinna Teede Akt-siaseltsile vee erikasutuslubade andmisega, mis kaasnevad projektikohase Juuliku autosilla ja Saku silla ehitusega ning kraavide, truupide ja settetiigi rajamisega.

Algutati detailplaneering ja anti detailplaneeringu lähteseksukohad Üksnurme külas Metsise maaüksusel.

Kehtestati Jälgimäe küla Mõisavahe tee 2 maaüksuse ja Saku aleviku Tiigi tn 17 kinnistu detailplaneeringud.

Saku vallas toimuva avaliku ürituse korraldamise load väljastati MTÜ-le Spordiklubi Porter Racing järgmiste ürituste läbiviimiseks: 07.05.2016 Saku rabametsa terviserajal ja selle ümbruse metsaradadel toimuv „Saku 100” maastikurattavõistlus; 08.05.2016 Saku rabametsa terviserajal ja selle ümbruse metsaradadel toimuv „Trail Run” maastikujooks; 25.05.2016 Saku rabametsa terviserajal ja selle ümbruse metsaradadel toimuv „Volkswagen MTB kolmapäevakud” maastikurattavõistlus; 02.06.2016 Ülase tänav, Tallinna mnt ja Tamme-

mäe vahelises metsatukas (Saku vanal terviserajal) toimuv „Saku noorte rattasari” maastikurattavõistluse II etapp (vastutavad Harry Grünberg, Priit Grünberg ja Aveli Riie); 25.08.2016 Saku raudteeäärsel suusamäel, Saku mõisa pargis ja Saku staadioni ümbruses toimuv „Saku noorte rattasari” maastikurattavõistluse III etapp (vastutavad Harry Grünberg, Priit Grünberg ja Aveli Riie); 15.09.2016 Saku valgustatud suusarajal toimuv „Saku noorte rattasari” maastikurattavõistluse IV etapp (vastutavad Harry Grünberg, Priit Grünberg ja Aveli Riie).

Tunnistati edukaks Tõdva külas asuva hoonestatud Poku kinnistu võõrandamise suuline enampakkumine ja kinnitati enampakkumise võitja.

10. MAI ISTUNGIL:

Otsustati koolid suviseks koolivaheajaks sulgeda järgmiselt: Saku Gümnaasiumi kantselei 4. kuni 29. juulini, Kajamaa Kool

18. kuni 22. juulini, Kurtna Kooli kantselei 4. juulist kuni 5. augustini, Kurtna Kooli spordikompleks 1. juulist kuni 7. augustini ja Saku Muusikakool 27. juunist kuni 22. augustini.

Kehtestati hinnad Saku valla sümboolikaga kaupadele: polo-särk 25 eurot, kruus 5 eurot, magnetavaja 2 eurot, viirg (2 m) 35 eurot ja viirg (4 m) 65 eurot.

Anti projekteerimistingimused: elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Saue küla, Rõõmussaare; tootmis- ja olmehoone ehitusprojekti koostamiseks aadressil Saku alevik, Üksnurme tee 8; elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Saku alevik, Mõtuse tn, Tamme tee ja Männi tee 29; tänavavalgustuse ehitusprojekti koostamiseks aadressil Saku alevik, Metsise tn ja Mõtuse tn; tänavavalgustuse ehitusprojekti koostamiseks aadressil Saku alevik, Kirsi tn, Öuna tn ja Tari-ku tn; tänavavalgustuse ehitusprojekti koostamiseks aadressil Saku alevik, Heina tn; üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks aadressil Saku alevik, Mooni tn 4; üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks aadressil Kasemetsa küla, Nirgiuru tee 1 ning üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks aadressil Kasemetsa küla, Nirgiuru tee 3.

Anti ehitusload abihoonete püstitamiseks aadressil Saue küla, Selma ning puurkaevu rajamiseks aadressil Üksnurme küla, Talve tee 42.

Jäeti algatamata keskkonnamõju hindamine ja anti ehitusluba laohoone püstitamiseks aadressil Tännassilma küla, Tännassilma tee 17.

Anti kasutusluba elamule aadressil Tõdva küla, Urva tee 3.

Lõpetati Tännassilma küla Tännassilma tee 17 ja Tännassilma tee 19 kinnistute detailplaneering.

Kooskõlastati kavandatavate puurkaevude asukohad aadressidel Saue küla, Tuule ning Tagadi küla, Hundihamba.

Otsustati MTÜ-le Saku Sporting anda tasuta kasutada Saku koolistaadion perioodil 6.-10. juuni ja 12.-18. august jalgpalli suvelaagri läbiviimiseks ning 24. septembril „Saku Meistrivõistlused jalgpallis 2016” läbiviimiseks.

17. MAI ISTUNGIL:

Tegutsedes AS Saku Maja üldkoosolekuna kinnitati AS Saku Maja 2015. aasta majandusaasta aruanne. 2015. aruandeaastal kogunenud kasum 451 801,60 eurot otsustati jätta välja jaotamata ning lülitada eelmiste perioodide jaotamata kasumi koosseisu. Suurendati projektide investeringute reservi summat 238 781,77 eurot ning suurene-
vate projektide investeringu summa võrra vähendati eelmiste perioodide jaotamata kasumit. Kinnitati AS Saku Maja nõukogu liikmetega seotud ko-
litus- ja lähetuskulude summaks kuni 3000 eurot aastas.

Kehtestati Saku Vallaraamatukogu teenindusajad.

Anti projekteerimistingimused elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Saku alevik, Öuna tn 13; Öuna tn; Öuna tn 20, Kirsi tn 27; üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Kiisa alevikus Nurga tn 3 kinnistul, üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks Saku alevikus Kullerkupu tn 10 kinnistul.

Anti ehitusload abihoonet-
kasvuhoone püstitamiseks Roo-
buka külas Männiku kinnistul,
üksikelamute püstitamiseks Sa-
ku alevikus Kodu tn 6 kinnistul,
Üksnurme külas Lukussepa tee
29 kinnistul ja Talve tee 42 kin-
nistul, jalgratta- ja jalgteeraja-
miseks aadressil Saku alevik,
Tallinn-Lelle 9,8-27,4 km ka-
tastriüksusel (lõigul Saku raud-
teejaamast kuni Soo teeni); puur-
kaevu rajamiseks ja üksikelamu
püstitamiseks Üksnurme külas
Talve tee 53 kinnistul, aiamaja
täiendavaks laiendamiseks ük-
sikelamuks Kiisa alevikus Reva-
li tn 34 kinnistul (varem väljasta-
tud ehitusluba tunnistati kehte-
tuks), üksikelamu püstitamiseks
Kasemetsa külas Väikemetsa tee
2 kinnistul (varem väljastatud
ehitusluba tunnistati kehtetuks).

Anti kasutusluba elamule Kii-
sa alevikus Turu tn 5 kinnistul.

Nõustuti tähtajatu vee erika-
sutusloa andmisega, mille alu-
sel on lubatud aadressil Maidla
tee 15, Roobuka küla biopuhas-
tist heitvee juhtimine kinnistu
lõunapiiril asuvasse kraavi.

Tännassilma külas asuva Lätte
katastriüksuse jagamise tulemu-
sel moodustatavatele katastriük-
sustele määrati koha-aadressid
ja sihtotstarbed.

TEATED DETAILPLANEERINGUTEST

● Saku Vallavalitsuse 3. mai 2016. a korraldusega nr 391 algatati detailplaneering ja anti lähtesisekohad Saku valla Üksnurme küla Metsise maaüksusel (katastritunnus: 71801:003:0930). Planeeringuga soovitakse jaotada maaüksus kaheks elamumaa krundiks ning rajada, lisaks olemasolevatele hoonetele, ühe üksikelamu ja abihooned. Planeeringu koostamise vajadus ja eesmärk on maaüksuse kruntideks jaotamine, hoonestusala ning ehitusõiguse määramine üksikelamu ja abihoonete ehitamiseks. Planeeritava ala asub Üksnurme külas Vahtramäe tee ääres. Planeeritava ala moodustavad Metsise maaüksus, osa Haavasalu tee lõik maaüksusest (katastritunnus: 71801:003:0815) ja osa Haavasalu tee 1 maaüksusest (katastritunnus: 71801:003:0796). Ala suurus on ca 5400 m². Tegemist on Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringu kohase detailplaneeringuga. KSH jäeti algatamata, kuna eelhinnaangust järeldus, et eeldatav oluline keskkonnamõju puudub. Planeeringu koostamise algataja, korraldaja ja kehtestaja on Saku Vallavalitsus. Planeeringu algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal ei ole vaja detailplaneeringu koostamise käigus teha eraldi täiendavaid uurin-guid.

Antud korraldusega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel: <http://www.sakuvald.ee/> algatatud-detailplaneeringud ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Teaduse tn 1, Saku alevik).

● Saku Vallavalitsuse 3. mai 2016. a korraldusega nr 392 kehtestati Saku valla Jälgimäe küla Mõisa-vahe tee 2 maaüksuse (katastritunnus: 71801:003:0725) detailplaneering. Planeeritava ala moodustavad Mõisa-vahe tee 2 maaüksus, osaliselt Tallinn-Saku-Laagri tee maaüksus ning osaliselt Ussiaugu maaüksus. Ala suurus on ca 4,6 ha. Planeeringu eesmärk on maaüksuse kruntideks jaotamine ning ehitusõiguse määramine äri- ja tootmishoonete ehitamiseks. Detailplaneering on vastavuses Saku valla üldplaneeringuga. Planeeringuga jaotatakse seni hoonestamata planeeritava ala üheks äri- ja tootmismaa krundiks ning kaheks transpordimaa krundiks. Kavandatavale äri- ja tootmismaa krundile (pindala: 41234 m²), võib detailplaneeringu järgi rajada kuni neli hoonet, millede maksimaalne kõrgus võib olla 14 m. Krundi maksimaalne ehitise-alune pindala võib olla 18560 m². Planeeringu-lahendus näeb ette võimaluse kavandada äri- ja tootmismaa krundi jaotamise kaheks eraldiseis-vaks äri- ja tootmismaa krundiks koos eraldi ehi-tusõigustega. Planeeringu elluviimisega ei aval-da olulist mõju tegevuse ala ja selle lähikümbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ning looduskesk-konnale. Vt <http://www.sakuvald.ee/kehtestatud-detailplaneeringud>.

● Saku Vallavalitsuse 3. mai 2016. a korraldusega

nr 393 kehtestati Saku valla Saku aleviku Tiigi tn 17 kinnistu (katastritunnus: 71801:005:0401) detail-planeering. Planeeringuala koosneb Tiigi tn 17 kin-nistust ning osaliselt Teetammi (katastritunnus: 71801:005:0638) kinnistust. Ala suurus on ca 2600 m². Planeeringu eesmärk on kinnistu kaheks ela-mukrundiks jaotamine ning ehitusõiguse määra-mine kuni kolme boksiga ridaelamu ja üksikelamu ehitamiseks. Tegemist on Saku aleviku ja lähiala üldplaneeringu kohase detailplaneeringuga. Pla-neeringuga jaotatakse kinnistu kaheks elamumaa krundiks. Ühele elamumaa-krundile on kavan-datud üks üksikelamu ja kuni kaks abihoonet (maksimaalse ehitise aluse pindalaga 240 m²) ning teisele elamumaa krundile on kavandatud kuni kolme boksiga ridaelamu ja kuni kolm abihoonet (maksimaalse ehitisealuse pindalaga 440 m²). Elamuhooned võivad olla kuni kahekorruselised, abi-hooned ühekorruselised. Elamuhoonete maksi-maalne kõrgus võib olla 9 m ja abihoonetel 6 m. Planeeringu elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähikümbruse majandus-, sotsi-aal-, kultuuri- ning looduskeskkonnale.

Vt <http://www.sakuvald.ee/kehtestatud-detail-planeeringud>.

● Ajavahemikul 11.04.2016. a kuni 24.04.2016. a oli avalikul väljapanekul Saku valla Üksnurme küla Haavasalu tee 5 maaüksuse (katastritunnus: 71801:003:0705) detailplaneering. Avalikustamise ajal esitati detailplaneeringule vastuväiteid.

Detailplaneeringu avalik arutelu toimub 2.06.2016. a kell 15.00 Saku Valla Maja (Teaduse 1, Saku alevik) ruumis 211.

● Ajavahemikul 11.04.2016. a kuni 11.05. 2016. a oli avalikul väljapanekul Saku valla Saku aleviku Männi tee 21 kinnistu (katastrinumber: 71801:001:0434) detailplaneering. Avalikustamise ajal esitati detailplaneeringule vastuväiteid.

Detailplaneeringu avalik arutelu toimub 16.06.2016. a kell 15.00 Saku Valla Maja (Teaduse 1, Saku alevik) ruumis 211.

● 7.06.2016 kell 15.00 toimub Saku Valla Maja (Sa-ku alevik, Teaduse tn 1) ruumis 211 Kasemetsa küla AÜ Ilmarine II maaüksuste (katastritunnused: 71805:011:0300, 71805:011:0301) ja lähiala detail-planeeringu eskiislahendust tutvustav avalik aru-telu. Planeeringu eesmärk on planeeritava ala kruntideks jaotamine, hoonestusala piiritlemi-ne ja ehitusõiguse määramine üksikelamute ja abi-hoonete ehitamiseks. Planeeringuga haaratud maa-ala suurus on ca 19300 m².

Eskiislahenduste materjalidega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel http://www.sakuvald.ee/detplaneeringute_avalikust ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses.

Keila jõe ÜVK projekti arenemisest

Maikuus tõmmatakse otsad kokku Keila jõe piirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamise teemal läbi viidud küsitlusele. Sa-ku Maja ja küsitluse läbiviija Infragate Eesti tänavad piirkonna elanikke ja tublisid abili-si väga suure huvi ja aktiivsuse eest. Küsit-lusse oli kaasatud 2307 kinnistut ning vaata-mata talvisele perioodile, andis oma vastuse 71% piirkonna kinnistuomanikest.

Nagu oodata võis, on huvi suurem just kanalisatsiooniga liitumise vastu. Kõigis asumites ületab kanalisatsiooniga liituda soovijate osakaal KIKi projektides nõutava 60% piiri. Eriti kõrge on see Kiisal, koguni 76% kõigist kinnistutest. Ühisveevärgiga lii-tuda soovijate osakaal on üle nõutava 60% kõigis teistes asumites peale Metsanurme küla. Kuna seal on rajatud mitmeid piir-kondlikke ühiseid veevõrke, siis küllap see tingib ka madalama huvi ühisveevärgi vastu.

Järgmiste sammudena on Saku Majal plaanis asuda koostama SA-le KIK rahas-tustaotlust ning alustada ÜVK arendamise kava muutmist. Kuna kogu piirkonnas on liitumisest huvitatute osakaal piisavalt kõr-ge, siis on kavas esitada taotlus kogu piir-konnas ÜVK väljaehitamiseks.

Lõplikud tööde mahud ja see, millises piirkonnas milliseid töid saab teostada, selgub rahastustaotluse koostamise käigus. Kindlasti tuleb läbi analüüsida ka see, milliseid tegevusi on võimalik ühildada Kohila valla poolel rajatava ÜVK-ga.

Rahastustaotlus on kavas esitada selle aasta sügisel ning aasta lõpuks peaks olema selge, kas saame toetust. Positiivse otsuse korral saame töödega alustada 2017. aastal ning hea koostöö korral peaksime töödega lõpetama 2019. aasta lõpuks. Loodame, et see pikalt kavandatud ja lubatud töö saab seekord teostatud ning suur osa Saku valla elanikest saab juba varsti hakata kasutama kvaliteetset veeteenust.

Saku hakkepuidu katlamaja edenemisest

AS Saku Maja on viimaste aastate jooksul teinud ettevalmistusi, et Tehnika katlamajas saaks vanema maagaasi katla vahetada välja hakkepuidul töötava katla vastu. Aprillis esitas Saku Maja taotluse SA-le KIK katla vahetuseks toetuse saamiseks, mille kohta tehakse otsus suve jooksul. Positiivse otsuse korral saame katlamaja ümberehitustöödega alustada 2017. aasta jooksul. Hakkepuidu-katla tööle hakkamisel saaks enamik Saku alevikust sooja taastuvast energiast. Puidu-hakke kasutamine annab tarbijatele ka sta-biilsema soojuse hinna, mis ei sõltu maa-ilmaturul muutuvatest hindadest.

MARKO MATSALU, Saku Maja juht

TEATED PROJEKTEERIMISTINGIMUSTEST

Saku Vallavalitsusele on 09.05.2016 esitatud pro-jekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul tootmis- ja laohoonete projekteerimi-seks Saku vallas Jälgimäe külas Anti (71801:003:1056) kinnistul. Tegemist on Saku Vallavalitsuse 19.06.2012 korraldusega nr 565 kehtestatud Anti, Käsipriotsa ja Käsipriasa kinnistute detailplaneer-ingu alal asuva krundiga pos 1 ning sellega seon-duvate kruntidega pos 2 ja 3. Vastavalt ehitusseadus-tiku § 31 lõikele 1 korraldatakse projekteeri-mistingimuste andmine avatud menetlusena.

Alates 01.05.2016 kuni 14.05.2016 on tööaega-

del Saku Valla Maja (Teaduse tn 1, Saku alevik) teise korruse stendil ning valla kodulehel avalikul välja-panekul projekteerimistingimuste eelnõu. Projek-teerimistingimustega täpsustatakse detailplaneer-ingu määratud krundijaotust, liikluskorraldust, hoonestusala ning arhitektuurseid ja ehituslikke tingimusi. Avaliku väljapaneku jooksul on huvi-tatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteeri-mistingimuste andmine puudutada, võimalus esi-tada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põh-jendatud vastuväiteid. Vt <http://www.sakuvald.ee/projekteerimistingimuste-avalikustamine>

Saku jäätmepunkti hankest ja hindadest

KERLI LAUR

Keskonnakaitse inspektor

Saku alevikus Tehnika 10 asub valla ainuke jäätmepunkt. Kuna tegemist on ajutise jäätmepunktiga, korraldatakse igal aastal uus hange haldaja leidmiseks ning sellega seoses muutub iga kord ka hinnakiri.

Sellel aastal võitis riigihanke AS Ragn-Sells, kelle pakkumine oli kokkuvõttes kõige odavam. Kokkuvõttes odavam tähendab seda, et paljusid jäätmeliike on varasemast soodsam ära anda, kuid näiteks ehitus- ja lammutussegaprahi 1 m³ hind on 84 € ja asbesti sisaldavate ehitusmaterjalide 1 m³ hind 120 €. Samas saab mõned ehitusjäätmest eraldi välja sorteeritud jäätmeliigid anda jäätmepunkti ära tasuta (näiteks puidu, lehtklaasi, kivid ja betooni). Lisaks saab Sakus tasuta ära anda vanu rehve (kuni 8 tk), elektroonikajäätmepunkte (komplektid), ohtlike jäätmepunkte, tekstiili ja rõivaid kuni 0,4 m³, aia- ja haljastusjäätmepunkte kuni 0,8 m³.

Seega on Saku Vallavalitsus oma elanikele ja kinnistuomanikele palju rohkem vastu tulnud, kui nõuab seadus ja teevad pal-

jud teised omavalitsused. Vallavalitsus ei saa jäätmepunkti toimimisest mingit rahalist kasu. Nii nagu ei ole tasuta lõunaid, nii tuleb ka Saku Vallavalitsusel maksta jäätmepunkti haldajale haldustasu punkti toimimise eest. Eraldi hinnakirja alusel makstakse kinni elanikelt vastu võetud ohtlikud jäätmepunkte, mille töötlemise hind igal aastal üha suureneb ja igakuised arved ulatuvad tuhandetesse eurodesse.

Tihti kiputakse Saku jäätmepunkti tingimusi ja hindasid võrdlema suuremate statsionaarsete jäätmepunkti omadega. Mõista tuleb aga seda, et statsionaarsetes jäätmepunkti omades on territoorium suurem ja hankes kõvem konkurents. Piiratud territooriumiga jäätmepunkti saab panna väiksema mahuga kogumismahuteid, mida tuleb sagedamini tühjendada ning see omakorda mõjutab hinda. Valla väike jäätmepunkt ei ole mõeldudki terves vallas tekkiva ehitussegajäätmepunkti kokkutoomise kohaks: eelkõige on see siiski liigiti kogutud jäätmepunkti vastuvõtu punkt, et vallakodanik saaks kodumajapidamises tekkinud jäätmepunkte mugavamalt üle anda kodule lähedases kohas. Seega, kui

on käsil suurem ehitus, on mõistlikum ja soodsam tellida selle juurde ehitus- ja lammutusjäätmepunkte jaoks eraldi kogumismahuti.

Keskonnainvesteeringute Keskuse rahastamisotsusest sõltub, kas Saku vallas on võimalik ehitada endale uus ja suurem statsionaarne jäätmepunkt. Kui KIK meie taotluse rahuldab, siis algab selle ehitamine juba sel aastal.

Seda, mis hinnad on jäätmepunktis järgmisel aastal, näitab uus hange, aga seda vaid juhul, kui ajutine jäätmepunkt järgmisel aastal üldse avatud on. Meeldetuletuseks veel, et jäätmepunkt on mõeldud Saku valla elanikele või Saku vallas kinnisasja omavatele eraisikutele. Ettevõteltel jäätmepunkte vastu ei võeta.

Jäätmepunkt on avatud viiel päeval nädalas ning uue korra kohaselt saab seal edaspidi jäätmepunkte ära anda üksikult ehk jäätmepunkti territooriumile tohib siseneda siis, kui eelmine jäätmepunkti üleandja on sealt lahkunud. Jäätmepunkti territoorium on liiga väike, et seal saaks korraga viibida mitu autot ning töötaja ei saa mitme inimesega korraga tegeleda.

Elron lisas sõidu- plaanidesse rattainfo

Kavandades rongisõitu, saab nüüd internetist sõiduplaanist järele vaadata, kas jalgrattale on rongis piisavalt ruumi.

Täiendused rattaga reisijatele kuvatakse sõiduplaani otsingus rattamärgi kujul. Märk asub iga reisi juures ja võib olla kas roheline, kollane või punane. Roheline rattamärk kuvatakse, kui reisiil on rattakohti reeglina saadaval, kollane, kui rattakohti võib nappida. Punasega on märgitud populaarsed reisirongid, mille puhul rattaga siseneda ei ole soovitatav. Õige info saamiseks on oluline sisestada ka planeeritava reisi kuupäev. Reeglina on rattaga reisimiseks rohkem ruumi päevasel ajal sõitvates rongides.

“Kuna tegemist on statistikal põhineva informatsiooniga, on prognoositud olukorrad siiski võimalikud. Kõik jalgratturite grupid, kes osa oma teekonnast rongiga sõita plaanivad, aitavad enda ja kaasreisijate sõidumugavusele palju kaasa, kui oma reisiplaanide osas eelnevalt aadressil info@elron.ee ühendust võtavad,” soovib Elroni kommunikatsiooni- ja turundusjuht Mai Vahtrik, kelle sõnul saab Elron pakkuda 10 rattakohta rongi. ☺☺

Segadus teeületuskohaga

Saku ja Kasemetsa piiri lähedal, veidi peale viimast Saku-poolset ringteed, kus kiirusepiirang on juba 70 km/h, on muret tekitav koht, kus kergliiklustee läheb üle maantee. Kuna ülekäigukohale on tehtud ohutussaar, on näha, et nii mõnigi jalakäija/jalgrattur kui ka autojuht kaldub arvama, et seal ongi tähistatud ülekäigukohaga, kus jalakäijal on eesõigus. On tekkinud olukord, kus mõned jalakäijad/jalgratturid eeldavad, et autod peavad neid seal üle tee laskma ning samuti ka mõned autojuhid eeldavad, et nad peavad seal inimesed üle tee laskma. See aga tekitab liiklusohutlikke olukordi, kui mõned võtavad seda kohta kui ülekäigukohaga ja teised mitte.

Olen tihti näinud, kuidas autod seal peatuvad, kuigi hoopis autol on eesõigus; kui ka vastupidi, kuidas jalakäijad/ratturid

iseenesest mõistatavalt teele astuvad/sõidavad, kuigi nemad on need, kes teed peavad andma.

Loodan, et antud kohaga võetakse midagi ette. Liikluses on oluline konkreetsus, aga see ülekäigukoht tekitab palju segadust. Leian, et sinna peakski tegema ülekäiguraja koos kiiruse piiranguga 50 km/h, et oleks kõigile inimestele puust ja punaselt selgeks tehtud, kuidas antud kohas liikluses käituda.

LEENI OISMANN

Vastab JAAN SAIA, Maanteeameti liikluskorralduse spetsialist:

Selle koha juures peavad inimesed arvestama ja endale teadvustama, et tegemist on ülekäigukohaga, mitte liikluskorralduse ja teekattemärgistusega tähistatud reguleerimata ülekäigurajaga. Ülekäigukohal sõiduki juhtidel teeandmiskohustust ei ole,

kuid hea on lugeda, et mõned sõiduki juhid arvestavad jalakäijate ja jalgratturitega ning muudavad peatumist või siis oma sõidukiirust vähendamiseks nende teeületamise turvalisemaks.

Selle ülekäigukoht, kus saare näol on tekitatud tee keskele teeületusvõimaluse ootamise ala, teeb jalakäijatele teeületamise mugavamaks ja lühendab jalakäija liiklusruumis liikumise aega. Kui muidu kulaks selle tee ületamiseks 5–10 sekundit, siis nüüd on jalakäija liiklusruumis korraga vaid 3–4 sekundit.

Tähistatud ülekäiguraja ja ülekäigukoha erinevus on kirjeldatud liikluseaduses ja kindlasti on seda vähemasti koolides selgitanud meie ennetustöö osakond. Sellisel kujul on nii seal kui ka sama tee teistes kohtades olnud teeületuskoht juba 5–6 aastat ja õnnetusi neis kohtades

Jalakäijate risk tee ületusel:

- ilma tähistuseta teelõigul 1
- tähistatud ülekäigurajal (sebra) 1,28
- ülekäigukohal koos sõidukitele seatud kiirusepiiranguga (kirjas mainitud koht) 0,51
- reguleeritud ülekäigurajal (valgusfoor jalakäijale) 0,88
- reguleeritud ülekäigurajal seafais (valgusfoor ristmik) 1,08
- reguleeritud ülekäigurajal eraldi faasis (valgusfoor ristmik) 0,71. (Elvik, R. Vaa, T. Handbook of Road Safety Measures)

ei ole juhtunud.

Arvestades liiklusõnnetuste toimumissagedust, on ülekäigukoht märgatavalt turvalisem kui tähistatud ülekäigurada ehk rahvakeeli sebra. Sarnane saarega ülekäigukoht rajati äsja ka Kasemetsa raudteejaama juurde ja on kavas peatselt rajada ka Saku-Tõdva teele enne raudteeülesõidukohta, et ka Käopesa inimesed saaksid ohutult teed ületada.

Saku valla talgumosaiik

Selleaastane Teeme Ära talgukevad löi taas kord rekordeid. Harjumaal (koos Tallinnaga) peeti 465 talgut 13 116 osavõtjaga. Saku vallas toimusid talgud 23 talgupaigas. Kogutud talgumosaiik annab talgujuhtide suu läbi aimu sellest, mis valla eri nurkades tehti, mida leiti ja milliseid uusi ideid sündis. Talgujuhtide tagasiside põhjal ütleme siinkohal suur aitäh Saku vallavalitsusele abi eest prügikonteinereite, prügikottide ja kinnaste näol.

ANNELI KANA, Teeme Ära Harjuma koordinaator

Tõdva talgulistel tööpuudust ei olnud. Foto: Pille Jandak

Tagadi külas tuli talgulisi kokku paarikümne kanti. Kuna kõik olid väga töökad, tublid ja aktiivsed, täitsime oma eesmärgi (ja rohkemgi veel!) kiirelt ja korralikult. Võime nüüd kõik olla uhked meie puhta küla üle!

KAREL KUUSMANN

Üksnurme küla talgutööd olid suunatud Rehe küüni heakorrale. Rahvast oli umbes 20 ringis koos lastega, kes väga agarasti löid käed külge mitmel pool. Andsime Rehe küüni väliterrassile värske ilme, parandatud said ka discgolfi alused. Nüüd saab taas mängudega alustada.

TIJU VELLESTE

Kiisakad tegid ära kahes kohas – Kõrnumäel, kus olid ka veeohutustalgud, ning prahikoristus metsas ja kraavides. Kraavide ja metsaaluste koristajate ettepanek pahategijatele: jätke praht kraavi servale ja tee otsadesse, meil siis oluliselt kergem koristada ja ei pea kraavipõhjas sogases vees solgerdama. Kraavist saadud esemetest jäi silma suur kogus elektroonikat ja juppe arvutite ja makkide parandamiseks – tehnikasõber ei ole kahjuks loodusesõber. Veel üks ettepanek: koostada Saku Sõnumite vahele ja/või eraldi eesti- ja ka venekeelne leht, kus info jäätmejaama kohta Sakus. Täname naabreid Metsanurmest maitstva supi ja koogi eest. Tulevikus igatsen prügikoristuse asemel ka Kiisal milligi uue ehitustalguid vedada.

ANNELY-THA HÄGGBLUM

Tõdva küla traditsiooniks saanud kevadine koristuspäev hõl-

mas eelkõige küla piiridesse jäävate teeäärte koristamist. Mööda teeääri käies saab üsna täpselt aimu, mis sigarette inimesed eelistavad või mis jäätis hinge lähedasem on. Kõrnumäe karjääri tee otsast tuli üks jahmatavam leid, nimelt olid seal hunnikus lisaks peenematele alkoholi-pudelitele ja ehitusprahile ka insuliini pen-süstlad. Üllatavamad esemed olid terve avamata karp kondoomi, tuhakühvel ja jääkassid. Ka tuli ühel talgulisel mõte, et võiks teha väljanäituse teeäärtest korjatud saagist. Varem oleme ka raha leidnud, aga sel aastal seda õnne ei olnud.

PILLE JANDAK

Männiku küla talgutel oli rekordiliselt u 50 inimest. 3 tunni jooksul täitis 2 suurt konteinerit; metsast viisime Saku jäätmejaama 111 autorehvi, milleks tehti 6 sõidukorda Saku ja Männiku vahel. Hiljem peeti küla koosolekul ühiselt nõu, kuidas võimalikult kiiresti kaasata Saku vald metsa all asuva prügimäe likvideerimisse.

ANDRA ALTOA

Üksnurme külas Mesi talus oli talgulisi 13. Puhastasime metsa-

alust võsast ja mahalangenud puudest ning saime korda väga suure ala. Pärast väsitavat tööpäeva saime kosutust mõnusest šašlökist ja omatehtud kringlist. Igati mõnus ja tore päev – sai tehtud tööd, sai tehtud nalja ja sai õhtuks mõnusa rammestuse.

HEIDI MÄEOTS

Kajamaa küla talgud toimusid terve nädalavahetuse, 29.04–01.05. Kõik vaatasid oma piirkonnad üle ja tuleb tõdeda, et aastatega läheb olukord aina paremaks, prügi on vähem ja vähem. Näiteks kui ainult Saku–Tõdva teekraavides on eelmistel aastatel välja toodud 8–10 prügikotti, siis sel aastal vaid 3. Ebameeldiv üllatus oli ka: küla kaugemas nurgas oli keegi loodusesse sokutanud 19 kotti saepuru! Mõnest inimesest lihtsalt ei saa aru. **VEERA SEPP**

Kurtna külas oleme kuigivõrd sattunud juba rutiini, s.t traditsioonilise kevadkoristuse üles. Aga sõna otseses mõttes oleme sattunud sõtta kobrastega, kes püüavad veehaarde sulgemisega olulist kahju teha ühele puredale külas. Üks osa talgutest ja mitte väike, oli tegevus “la-

hinguväljal”, mille tulemusena vesi jälle voolab. Aga see “sõda” on juba rohkem kui traditsioon. Aitäh Teeme Ära meeskonnale abi ja toetuse eest!

ARVO PÄRNISTE

Metsanurme külarahvas rassis seekord jõeäärse matkaraja puhkealal. Kujundasime ujumiskohast toreda puhkepiirkonnaks – korrasime liivakasti, ehitasime riietevahetuskabiini ja rasketehnika abiga paigaldasime korstnaga lõkkealuse. Et kallasrada mootorivaba hoida, tuli paigaldada ka postid ja nendevahelised piirdeketid – matkarada olgu vaid jalakäijatele. Rõõmsat elevust tekitas Saku priitahtlike pritsimeestega koostööd päästestendi paigaldamine, mis varustatud infotahvli, päästerõnga ja viskeliiniga. Talgujuht sai professionaalidelt ka kiirkursuse päästerõnga ja viskeliini kasutamises.

ANNELI KANA

Männiku Wakepargis olid seekord lausa 2 talgut – 5. mail käis Registrate ja Infosüsteemide Keskuse 50 inimest oma firma sünnipäeva raames talgutööd tegemas ja 7. mail olid avalikud Teeme Ära talgud. Ehitasime laudtee parklast randa, alustasime katusealuse ehitust ning valmis ka trepp discgolfi rajale. Lisaks õlitasime terrassilauad, koristasime randa ja järvekalast, panime paika laste ujumisala. Jäime väga rahule ja meeleolu oli super. Pakkusime suppi ja kõik talgulised said ka veelauasõitu proovida.

MERLE ANTSON

Tasuta okste vastuvõtt

Puidujäätmeid võetakse tasuta vastu Saku vallas Männiku külas Männiku vagunite seisubaasi kinnistul. Plats asub Sakust Tallinna poole sõites paremal, suunaviitade Libedarada ja Betoonitehas juurest pöörata paremale. Ladestusplats on avatud tööpäeviti kella 9–17. Lisainfo ja transpordi tellimine (tasuline) telefonilt 522 8844.

Töötlemata puidujäätmeid võtab E-R kl 9–18 tasuta vastu ka ASEN OÜ aadressil Betooni 30, Tallinn. Ära saab anda töötlemata puitu (töötlemata lauad, prussid, oksad jne). Lisainfo ja transpordi tellimine (tasuline) on võimalik telefonilt 553 8808. ☺☺

Kohtumine Männikul, püssipaugud taustaks

VICTORIA PARMAS

Mullu korraldatud rahuloluküsitluse tulemusena otsustas vallavalitsus kohtuda külaelanikega, et tutvustada valla arenguplaane ja vastata tekkinud küsimustele. Esimene kohtumine leidis aset 11. mail Männiku külas.

Männiku külaplatsile olid kogunenud küll vaid mõned üksikud inimesed, kuid nagu ütles küla aktivist Eero Alamaa, käib nende külas aktiivne suhtlus veebis. Nii vahendaski külavanem vallavalitsusele elanikelt kokku kogutud küsimusi ning hiljem elanikele vastuseid.

Männiku külas olles ei saa üle ega ümber laskmise temast, sest küla territooriumil asub kolm laskeharjutuste ala. Ka külaelanikega kohtumise taustaks olid pidevad püssipaugud, mis elanike sõnul olid sel öhtul erakordselt vaiksed. Alamaa treenitud kõrv tuvastas, et tegemist oli automaadiga Galil 5,56 mm.

„On aga pauke, mille tagajärjel kukuvad mul lausa vaasid põrandale,“ iseloomustas kaitsetegevust kaitseväe sõjaväelane, kes mäletab veel ammu-seid aegu, mil kuul tuli vihinal aknast sisse, läbis keefiripaki ja maandus seinas. Tänapäeval on lasketiirus kaitsevallid, mis ei võimalda kuulil otse püssist külapeale lennata, küll aga pörkavad tiirust teinekord rikošetina välja turvavallis vastu kivi või metalli pörkanud kuulid. Kohtumisel selgus, et veidi peaks le-

vendust tooma lasketiiru renoveerimine, mille käigus ehitatakse ümber ja kõrgemaks kolm lühemat lasketiiru ehk umbes kolmandik tiirudest.

Peale laskmise teema võtsid elanikud jutuks ka teede olukorra. Külaelanikud uurisid majandusteenistusest, kas on ikka täiesti kindel, et Tooma tee sel aastal musta katte peale saab. „Tööplaanis on see sees jah,“ vastas teenistuse juht Virko Kolks. Külaelanike mure sealjuures oli, et parandatud saaks ka Tooma tee alguses olev ristmik, mis vihmade korral muutub üüratuks lombiks, nii et inimesed peavad aiaääri mööda käima. Vallavalitsus lubas uurida, kuidas korraldada nii, et vesi alale pidama ei jääks.

Teedega seondult tulid jutuks ka tänavavalgustus ja kihutamise. Valgustuse osas võivad vallavanem Tiit Vahenõmme sõnul koita paremad ajad 2018. aastal, mil vald loodab saada välisrahastust, et muuta kogu valla valgustus ökonoomsemaks. „Praegu käib olukorra kaardistamine, kuid alati on suureks abiks, kui ka külaelanikud vallavalitsust kitsaskohtadest teavitavad,“ ütles Vahenõmme.

Külaelanikud uurisid, kas oleks võimalik paigaldada Tooma teele kiirust piirav märk 30 km/h ja teekünnis, et lastel oleks turvalisem liikuda ja mängida. Majandusteenistuse juhi Virko Kolksi sõnul ei anna see märk kahjuks Eestis reaalselt tulemust, sest inimesed ei hakka sõitma pikal sirgel teel nii madala kiirusega. „Teekünnised võtavad küll realselt hoo maha, kuid kui laps peaks juhtuma kokku ka vaid 7 km/h sõitva autoga, siis on seegi talle ohtlik, rääkimata 30 tunnikiirusega sõitvast autost,“ nentis Kolks ja lisas, et teekünnise paigaldamine on siiski üks võimalus kihutamist ohjeldada. „Selleks peaksid külaelanikud tegema vallavalitsusele pöördumise. Ei ole vaja teha kogu külas küsitlust ega kirjale ilmtingimata selts

või MTÜ alla kirjutama. Piisab sellest, kui vaid mõned elanikud kirjalikult pöörduvad.“

Kui pisemate asjade puhul aitab olukorda muuta külaelanike pöördumine, siis suuremate ja rahaliselt mahukamate projektide teostumisel saavad elanikud oma külaelu parandamises kaasa rääkida iga-aastase arengukava täiendamise kaudu.

„29. juunil on valla arengukava avalik arutelu ja pärast seda on võimalik igal inimesel sinna ettepanekuid teha. Sellised suuremad ja kallimad tegevused, nagu tee-ehitus, jõuavad arengukava kaudu eelarvestrateegiasse ja edasi juba konkreetse aasta eelarvesse ja tööplaanini,“ selgitas finantsteenistuse juht Evelin Normak.

„Kui me saaksime hääletades valida vaid ühe asja, mis meie külas korda tehtaks, siis see oleks ilmselt kergliiklustee rajamine Tooma tee äärde,“ ütles külarahvast esindav Alamaa, lisades, et kui ei saa kaks meetrit laia asfalteeritud ja piirdega teed, milleks vald taotles raha raudteepeatuse meetmest, siis oleks nad rahul ka sellega, kui vald puhastaks piki teed oleva metsaääre puudest ja sinna võiks iseeneslikult tekkida või siis tekitada pinnasraja.

Virko Kolksi sõnul oli raudteepeatuse meetmest raha eraldamisel määravaks Männikult rongile tulijate-minejate arv, mis selles peatuses on aga väga väike.

„Kahjuks ei saa vallavalitsus teha väga paljusid selliseid asju, mida me oma koduhoovis teha võime, sest avalikele objektidele on ette nähtud teatud normid ja piirangud,“ ütles majandusteenistuse juht Alamaa ettepanekut kommenteerides. „Kui on võimalik teha selline ohutu tee, mida ka talvel on võimalik hooldada, siis saame seda teha. Uurime võimalust.“

Järgmine vallavalitsuse ja külaelanike kohtumine oli 25. mail Üksnurme külas ning 8. juunil toimub Tānassilma külas.

Muutused Tallinn-Kiisa-Pärnu rongiliikluses

Alates 28. maist muutub Tallinn-Rapla-Pärnu/Viljandi reisi- de sõiduplaan, kuna remonditav raudteelõik liigub Tallinna poole. Laupäeva hommikust pühapäeva pärastlõunani asendatakse kuni juuli alguseni bussidega rongid lõigul Tallinn-Kiisa. Tööpäeviti toimib rongiliiklus täies ulatuses. Et seda võimaldada, teostab Edelaraudtee töid valdavalt öisel ajal.

Ronge asendavad bussid väljuvad Balti jaamast maaliinide peatusest nr 2. Asendusbusside peatused on märgistatud Elroni värvides tahvlitega. Kiisal on peatus jaamahoone juures, Kasemetsas Nirgioru bussipeatuses ja Sakus Õlletehase bussipeatuses. Ronnie Kongo, Elroni müügi- ja arendusjuht: „Busside peatuskohad ei ole alati rongipeatuse juures, nende valikul oleme püüdnud pakkuda inimeste jaoks mugavat asukohta ning võimalikult lühikest reisiaega.“

Remondi käigus vahetatakse välja või rekonstrueeritakse kogu raudtee pealisehitis (ballast, rööpad ja liiprid), samuti remonditakse ülesõidu- ja ülekäigukohad, sillad ning truubid. Saku raudteeülesõidud saavad täiendava automaatse foorisignalisatsiooni. Tööde tulemuse- na tõuseb rekonstrueeritava 45 km lõigu võimalik sõidukiirus 120 km/h-ni ning pikkrööbast kasutuselevõtmine alandab müra ja vibratsiooni.

Praktilist reisiinfot saab alati Elroni kodulehelt või tasuta rongiinfo telefonilt 6160245.

Kolm korda päevas Pärnusse

Alates 28. maist suurendab Elron suveperioodiks Pärnu-Tallinn liinil sõitvate rongide arvu mõlemas suunas üks reis. Elroni rongid sõidavad kolm korda päevas Pärnusse kuni suve lõpuni.

Tööpäevadel väljuvad Tallinnast Pärnusse rongid kell 7:43, 11:37 ja 17:32, nädalavahetustel on osade reisi- de ajad mõnevõrra erinevad. Suvepealinna Tallinna suunas väljuvad reisi- de kell 7:31, 11:31 ja 19:02.

Elron

MTÜ Metsanurme tänab
Saku Rendikeskust kaasabi
eest talgute läbiviimisel.

Fotod: EE

Vallavanema vastuvõtt pisikestele vallakodanikele

26. aprillil tähistati Saku mõisas taas kord valda sündinud laste päeva. Kutsutud oli 22 poissi ja 4 tüdrukut, kes olid sündinud 2016. aasta jaanuaris ja veebruaris. Pere sai vallavanemalt sooja käepigistuse ja kingiks valla logokujulise hõberipatsi ning raamatu „Pisike puu“. EE

Killuke head Päikesekillus

10. mai pärastlõunal siras taevast päike ja sooja oli ligi 20 kraadi, kuid Päikesekillu lasteaia sooritasid lapsed Mobiilselt Marumäelt suusahüppeid. Käimas oli järjekorras juba neljas heategevusüritus „Killuke head“, kus tehti peale suusatamise veel muudki huvitavat ja head.

Lasteaia hoov oli täis lapsi ja lapsevanemaid, valitses ühtse pere tunne, kellelgi ei olnud kojuminekuga kiiret. Suusahüpete kõrval oli väga populaarne ka õnneloos, mis suurepärase auhindadega elevust tekitas ja kätt proovima meelitas. Päikesekohvikus pakuti maitsvaid küpsiseid ja suupisteid, meeleoluka kontserdiga esinesid lasteaia huviringide lapsed, lõbusaid mänguviisi läbi Jänes ja Kass. Lapsed said mürada batuudil, proovida täpsusviskeid ja jalgpallilööke, lasta teha endale näomaalinguid ja valida õhupallist meisterdatud loomi. Ürituse lõpus sõitis lasteaia hoovi tuletõrjeauto ning väikestel „pripsimeestel“ oli võimalus tuld kustutada.

Väikesed päikesekillud pa-

Üks populaarsem atraktsioon oli Mobiilne Marumägi, millelt lõputult suusahüppeid sooritati. Foto: Maria Maarja Teng

nustasid ka ise ürituse õnnestumisse – iga laps kasvatas koos õpetajaga oma taime, mida heateopäeval lasteaia õuealal asustas Päikesekillu aianduskeskusest osta sai.

Hoolekogu eestvedamisel korraldatud „Killuke head“ õnnestus tänu tõhusale meeskonnatööle, ka ilm soosis ürituse kordaminekut. Lapsevanemad olid abiks Päikesekohviku varustamisel ja hõrgutiste müümisel, näomaalingute tegemisel, loteriivõitude kätteandmisel, aianduskeskuses kauplemisel.

Südant soojendab teadmine, et killukese asemel on tehtud suur heategu. Heategevusürituse tulu oli 2817 eurot. Selle raha eest rõõmustatakse lapsi õuealale paigaldatava pesakiigega. Loodetavasti jääb heateotraditsioon püsima aastateks.

Päikesekillu nimel

MARIKA LIIVIK

PÄIKESEKILD TÄNAB

Täname aktiivset hoolekogu, lasteaia personali, kõiki lapsi ja lapsevanemaid, kes toetasid üritust oma kohaloleku ja panusega.

Täname isikuid ja firmasid, kes ürituse õnnestumisele heast südamest öla alla panid: Egle Kõrvas, Kertu Iisop, Urmas Kopso, Leevi Laulustuudio, Saku Sporting, Danceland, Egle-Treening, Nele Väljataga, Johanna-Elise Kabel, Mari-Liis Kuldma, Gertrud Roos, Kaire Koik, Kätrin Pärnaste, Indrek Piibur, Avo Allikvee, Liisa Jõgisalu, Reet Teemets, Peeter Mahon, Eesti Suusaliit ja Priit Talve, Tamrex Ohutuse OÜ, fotograaf Inga Mattiisen, Batuidijuss, Hiirte mängutuba, Saku fotostuudio, Vembu-Tembumaa, Nurmiko, Usin, Pruulikoda, Saku Õlletehas, Razoone massaaž, Lasergame, Roosta Puhkekeskus, Kregleni tallid, Kuristu miniloomaaed, Pizzakiosk, Batuidikeskus Happy Fly, Nukuteater, Tammiko Pagar, Mootorrattamuuseum, Breden Kids, Kiilto Clean, Liivapildid, Mustkunstiteater, Samat, Esko talu, Santa Maria, Premia, Paulig, Koolibri, Vilgo lilled, Europagar, Täiskuu, Kaupmees, Pagari poisid, Rekato, Klick Eesti, Lennusadam, Kidzone TV, Pupilo prillipood, YFU Eesti, Cantervilla mängumaa, Disainikeskus, MUA Kadri Tomann, Lido, Made in Baltics, Lindtröm, Fujitsu Estonia, Kia Auto, Karupoeg Puhh, Humana, CFS Estonia, SEB, Amserve, Varrak, Kaarli Hambakliinik, Saku autopesula, Swedbank, Danske Bank, Diamond Studio, Larseni kinnisvara, LaMuu, DPD, Põllumajandusamet, Lennumaa.

Esimene Saku laste mitmevõistlus tõi staadionile 177 julget spordilast

Kiiremini, kõrgemale, kaugemale püüdsid nii väikesed kui suured lapsed, kellele elasid tuliselt kaasa emad-isad, vanaemad-vanaisad.

Fotod: ☞

Suur tänu taustajõududele: **Sigrid, Helen, Ene, Evelin, Tiit, Kelli, Mariliis, Karin, Mart, Kert, Marileen, Maile, Anton, Jan, Annely-Thea, Anthony, Rannar, Susanne Gretlin, Sandra, Berit, Annele, Kristel, Kaido.**
LAURA VIIRAJA

15. mail pandi koolistaadionil spordilaste oskusi proovile erinevatel põnevatel aladel:

Mini (nooremad kui 3a) ja **3a – sprint, kaugushüpe, pallivise.** Poisid: 1. Ants Piip, 2. Sandro Lohk, 3. Johann Hansman. Tüdrukud: 1. Grit Tomingas, 2. Loreen Orro, 3. Kaira Heleri Kiis.

4-5a – sprint, kaugushüpe, pallivise, vormelirada.

Poisid (4a) – 1. Stefan Tuisk, 2. Steven Sumberg, 3. Mihkel Reimand. Tüdrukud (4a) – 1. Heti Stella Kisel, 2. Anni-Ly Piip, 3. Kristin Kaldre. Poisid (5a) – 1. Romek Meius, 2. Alan Frederik Jorro, 3. Henri Naarits. Tüdrukud (5a) – 1. Marit Tarm, 2. Meribel Eerme, 3. Riin Rällmann.

6-7a – sprint, kaugushüpe, pallivise, jalgpall, 300 m jooks.

Poisid (6a) – 1. Sebastian Tuisk, 2. Mikael Johan Möis, 3. Uku Viiraja. Tüdrukud (6a) – 1. Mari-Ly Vahter, 2. Karoliine Männi, 3. Emma Maria Sepp. Poisid (7a) – 1. Tristan Seimoja, 2. Richard Enden, 3. Jarmin Järv. Tüdrukud (7a) – 1. Janeli Reiljan, 2. Liisa-Marii Suvinõmm, 3. Kristelle Kask.

8-9a – tõkkejooks, kaugushüpe, korvpall, jalgpall, 300 m jooks.

Poisid (8a) – 1. Oliver Sukk, 2. Marcus Raaga, 3. Karl Vahenõmm. Tüdrukud (8a) – 1. Grete Gross, 2. Karolin Tammjärv, 3. Mirell Lohk. Poisid (9a) – 1. Joosep Tarkmeel, 2. Paul Oskar Tomberg, 3. Kennert Kallasmaa. Tüdrukud (9a) – 1. Nora Lepp, 2. Marie Karo, 3. Lisette Penttinen.

10-12a – tõkkejooks, kaugushüpe, odavise, korvpall, 600 m jooks.

Poisid (10a) – 1. Daniel Kuusalu, 2. Ranno Kannel, 3. Gerd Lauri Eerme. Tüdrukud (10a) – 1. Kadi Pukk, 2. Iris Abram, 3. Janell Lohk. Poisid (11a) – 1. Toomas Ulmas. Tüdrukud (11a) – 1. Kreteliis Veertee, 2. Astrid Bogdanov, 3. Mariangela Boitšuk. Poisid (12a) – 1. Oskar Johannes Jõgeva, 2. Albert Loog. Tüdrukud (12a) – 1. Liisandra Rannasto, 2. Maria Pivnik, 3. Lotte Linnas.

Saku ja Rapla tänavatantsulõvid skoorivad tipus!

LENEL KARU

Viimased kuud on Rapla ja Saku tänavatantsijad toonud edukaid tulemusi mitmel rindel. Aprillis haarati üle-eestilisel populaarsel tantsumõistlusel Koolitantsu oma vanusekategorias nominendi tiitel ning mais võidutseti Nordea Kontserdimaja laval Eesti suuri tänavatantsuetendusel JJ-Street Streetshow.

Kuidas sündis Koolitantsu võidukava "Kuhu kuulume?"

Kuigi sel aastal pälvis Saku ja Rapla ühistrupp esmakordselt ühise võiduka tulemuse, on need linnad omavahel koostööd teinud juba varem. JJ-Street Rapla treener Sandra Kattai ja JJ-Street Saku treener Birgit Käsper ei pidanud pikalt mõtlema, sest koostöö sujub neil hästi, koos on tehtud juba mitmeid edukaid projekte ning tantsijad arenevad iga aastaga aina edasi. "Mõlemal grupil oli olemas juba üks etteaste, mis tegi asja lihtsamaks. Küll aga tekitas peavalu ühise koreograafia lihvimine – kõik liigutused tuli saada ühesuguseks, detailid puhtaks, liikumised organiseerituks ning tantsijate esinemishirm ületada," rääkis Käsper. Sandra Kattai sõnul pole kunagi olnud küsimus gruppide energias, sest Saku ja Rapla noored on alati elevil ning valmis pingutama. Treenerite sõnul tehti kava eesmärgiga, et tantsijatel oleks lõbus ning ilmselt sealt paistiski välja siiras emotsioon, mis kohnike südamed võitis.

Mida tunneb tiitliga pärjatud grupp?

Nüüd, kuu aega hiljem saab Koolitantsu võistlusele, ühistele treeningutele, närvikõdile ja adrenaliinile kerge naeratusega tagasi vaadata. Noored ise on sündmusest siiani positiivselt meelestatud ning hea tulemus andis energiat juurde kõikideks

Saku ja Rapla ühistrupp JJ-Street jõudis Koolitantsu võistluse tipu ja esines juba uue kava ka Eesti suurimal tänavatantsuetendusel Nordea kontserdimajas. Foto: Rene Pringi

järgnevateks ettevõtmisteks.

Sakust pärit Mari-Liis Prunt (14) polnud varem kunagi Koolitantsuga kokku puutunud – ei televiisori ega lavalaudade kaudu. "Nüüd võin ma küll meie üle uhke olla. Lava taga oli mul väga suur närv sees, aga siis tuligi see hetk. Algas oli väga hirmutav, lava suur, rahvast palju, aga paari sekundiga harjusin kõige ja hirm muutus suureks tahteks tantsida." Tema sõnul kordaks ta iga hetk uuesti seda tunnet, mis laval tekkis. Kava iseloomustab ta energilisena ja väga artistlikuna, sest kogu aeg pidi olema näha emotsiooni.

Sakust pärit Lisette Rooberg (16) aga teadis juba varem Koolitantsu sündmusest. Tema jaoks mängisid rolli eelkõige kõik trennid, kus suur hulk rahvast kokku sai. "Trennid, kus saime kõik kokku ning tegime kava, olid tegelikult lähedamad kui oleks arvanud. Oli tore saada jälle Raplaga kokku ning kindlasti oli ka hetki, kus mõtlesid, et täna ei jaksa, kuid trenni jõudes ununes see ära." Lisette kirjeldas, et tal ei olnud suuri ootusi tulemuste ees ning juba finaali pääsimine tuli talle üllatusena. Jõhvi Kontserdimajas kogu päeva kasvanud närvikõdi sai aga leevendust, kui autasustamisel kõlas

tänavatantsukategoorias just nende kava nimi ning õnnejoovastused täitsid kogu saali. "Me olime kõik nii meeletult õnnelikud, et lõpuks tuli tulemus, mille kallal olime töötanud!"

Raplast pärit Liisa Loel (15) ütles, et kuigi trennid olid raske, oli see vaev igati väärt. Ta usub, et suudaks minna vähemalt 10 korda veel, sest tunne oli suurepärase.

Gerda Sõõrumaa (15) Raplast kiitis aga hoopis publikut, kes koha peal elas kaasa ja andis tantsijatele palju energiat juurde. "Lihvimist oli palju ja kui arvasin, et oskan piisavalt hästi seda kava, siis nii see ikka ei olnud. Kõige parem hetk oli ikka laval. Pärast oleksin tahtnud tagasi minna ja veelkord tantsida," rääkis Sõõrumaa.

JJ-Street Saku ja Rapla ühisgrupi kava kandis Koolitantsu finaalis pealkirja "Kuhu kuulume?". Kokku osales tantsus 29 tantsijat ning finaali 115 tantsu hulgast üle Eesti saavutasid nominendi tiitli 6.-9. klasside tänavatantsukategoorias just Saku ja Rapla tantsijad.

Külmavärinad ja õnnepisarad Nordea Kontserdimaja laval

Kui Koolitantsuga olid asjad

ühel pool, ei olnud aega puhkuseks. 14. mail jõudis Nordea Kontserdimaja lavale kuuendat korda Eesti suurim tänavatantsuetendus JJ-Street Streetshow, mida oli vaatama tulnud pea 2000 inimest.

JJ-Street Streetshow on tantsijate jaoks unistuste võimalus, sest kostüümid, lavastus ja show on tiptasemel. Saku ja Rapla õpilased esindasid kontserdil erinevaid episoode – üks adrenaliinirohket korvpallimatši ning teine riigikaitselaagri sõjakatrelvakäsitlust.

Saku õpilastel tuli lavastuse jaoks läbi teha isegi kohaliku korvpalliklubi treening ning pallide põrgatamist võis kuulda ja näha mitme nädala jooksul. See kõik oli seda väärt, sest laval tantsiti koos teiste noorte talentidega ning toodi vaatajateni kirjeldamatu energia.

Rapla õpilastel tuli lavastuseks aga harjutada tõsiseid nägusid, keskendumisvõimet ja karmi kätt – tegu polnud mingi naljaga, vaid kindrali all treeniva riigikaitselaagrilistega. Tantsijad valmistasid endale isegi isiklikud relvad, mis andsid edasi efektse ja originaalse tantsunumbri. Sõjaväemaalingute, sõdurite marsi ja jõulise energiaga andsid nad edasi vaatajatele erakordse vaatamängu.

Selge on see, et Raplast ja Sakust kuuleb tantsumaastikul järjest enam ning lipp on heisatud kõrgele. Jääb üle vaid oodata, mis neil järgmiseks varuks on.

www.sakuhuvikeskus.ee

HUVIRINGID

KONTSERDID
TEATRID

LASTE-
ÜRITUSED

KURSUSED

Saku
Huvikeskus

RUTIINIST
VÄLJA!

Jaak King – Saku puhkpilliorkestri isa

5. mail tähistati Saku muusikakoolis kontserdiga maestro Jaak Kinga 80. sünnipäeva, kus juubilaril taktikepi juhatusel esines ka tema enda 50 aastat tagasi loodud orkester. Lisaks pidulikele helidele öeldi sel õhtul ka palju ilusaid sõnu.

„Jaak King – kõrgkultuuri looja, hoidja ja edendaja Saku vallas. Sa oled sadade ja sadade laste elu timminud. Need akordid ja kooskõla, mida oled oma orkestriga loonud, helisevad edasi Saku tänavatel. Jaak King on Sakus kui Jaak Kuningas, kelle kingades saavad teised edasi käia ja kelle sisse tallatud radu mööda astuda.“

„Sa olid esimene, kes sai Saku valla teenetemärgi. See on märk, mida ei saa välja teenida, vaid see antakse neile, kelle puhul kogukond tunneb, et on midagi võlgu.“

„Alguses suurepärase ja mõistev ülemus, hiljem hea sõber. Sinu panus Saku muusikaellu on hindamatu. Hoia tervist ja vaimu ka, võlusõnaks on muusikal!“

„1966. aastal Saku kooli koridorides ringi sibanud poistekambast sai sinu orkester, mis kestab tänaseni.“

Kuidas kõik algas, aitab meenutada Alma Kallion, Saku kooli tollane ajalooõpetaja. Esimene foto Jaak Kingast Alma albumis pärinebki 1966. aastast, mil Jaak Saku 8-klassilisse kooli muusikaõpetajaks tuli. Kohe sügisel alustas noor õpetaja ka puhkpilliorkestri kokkupanemisega.

Poistel polnud orkestrisse tules aimugi, mis pill mis on, kuid sama aasta nääripeol 11-liikmeline orkester juba esines ning aasta lõpuks oli nende repertuaaris 15 kergemat pala ja märtsis saavutas orkester õpilaste isetegevuse ülevaatusel rajoonis kolmanda koha.

Mängimaõpetamine toimus grupiviisiliselt ja esimeseks palaks oli gruusia rahvalaul „Suliko“. Viie esimese aasta jooksul õpetas Jaak King mängima 50 poissi ja sealjuures olid orkestri repertuaaris sellised nõudlikud palad nagu Verdi marss ooperist „Aida“.

1969. aastal loodi spetsiaalne puhkpillimuusika eriklass, kus alustas õppimist 7 poissi ning millest kasvas välja Saku muusikakool. 1979. aastal avati muusikakool, kuhu võeti 80 soovijast vastu 63, kellest 22 asus õppima puhkpilli. Õpetati kõiki orkestripile, ka tenoreid, basse ja baritone, mida lastemuusikakoolides enamasti ei õpetata. Kooli vastuvõtul kontrolliti rütmitunnet ja seda, kas tavakoolis õppimine ikka korras on, sest pillipoistel oli nädalas 7 pillitundi.

Igal kooli lõpuaktusel oli or-

Orkester ja trummitüdrukud Saku Keskkooli uue hoone avamisel 31. jaanuaril 1977. aastal. Foto: erakogu

kester kohal ning selle koosseisu suurenemine. Kõige võimsam oli Saku puhkpilliorkester 1977. aastal – 28 noormeest ja 8 trummitüdrukut. „Tol ajal oli laulupeorongkäigus väga populaarne, kui sinu orkestri ees marssi-

sid uhketes riietes trummitüdrukud – ja meil olid need olemas,“ meenutab Alma Kallion.

1977. aasta koolinoorte laulupeol oli 35 orkestrit, üks neist Saku oma. „Pole inimesi, kes orkestritega tegeleksid, sest põh-

jus on tasus,“ kirjutas Jaak King tookord ajalehes. „Sellest saaks üle. Orkestrite tasustamist võiks aidata korraldada koolide šefid. Vastutasuks aitaksid orkestrid oma esinemistega sisustada šefide üritusi.“

Saku orkestril šeffe jagus. Enne, kui haridusosakond komplekti uusi pille kinkis, mängisid poisid õlletehase pillidel. Raha saadi ka suviste pillilaagrite korraldamiseks. Küll tasusid õppemaksu alguses lapsevanemad. Üks Saku orkestri šeffidest oli Kallioni sõnul näiteks metsamajand, kust saadi kvaliteetset tumerohelist kangast, millest õmmeldi orkestrile vormiriided. „Ja uhked nokamütsid olid poisitel ka,“ meenutab Alma.

VICTORIA PARMAS

Kontserdi lõpus ootas juubilaril ja külalisi päevakohane tort. Foto: EE

Meil laulud aitavad elada, võita

Meeleolukas ja ülimalt populaarne laulukonkurss „Seeniorilaul 2016“ toob Eestimaa parimad üle 50-aastased harrastussolistid kokku kõikjalt Eestist. Konkursi kõrge tase on alati tunnustust leidnud. 23. aprillil Pärnu kontserdimajas toimunud lauluvõistlus oli juba kümnes ja juubelihõnguline. Konkurs viidi läbi kolmes voorus ja kahes vanusegrupis: 50 kuni 65 aastat ning 66 ja vanemad. See on läbi aastate osavõturohke konkurss, kus lauldakse nii ooperiaariaid, vanu romansse, rahvalaule, est-raadimuusika klassikat, aga ka rohkesti omaloomingut. Tase on aasta-aastalt tõusnud ning konkursilt on oma ettevõtmistesse hoogu saanud paljud värvikad harrastuslauljad.

Saku valda esindas sel konkursil Evi Tuha, kes on Kiisa rahvamaja lauluklubi juhendaja juba 26. hooaega. Evi ütleb enda kohta nõnda: „Olen kogu elu tegele- nud laulu- ja akordionimänguga. Mõni aasta tagasi tabas mind insult, mille tagajärjel enam akordionimäng ei sobinud, aga laulda tahtsin (ka minu klubiliikmed). Tuli leida midagi sobivat lau- lu õpetamiseks ja saateks. Nii saigi minust taas õpilane, see- kord Triinu-Liis Kulli käe all ja koos 9–10aastaste õppuritega Kiisal kitarriringis. Nüüd saa- dangi laulunaisi ja iseenast ki-

Kiisa rahvamaja lauluklubi juhendaja, äsja oma 80. sünnipäeva tähistanud Evi Tuha pääses 86 konkurendi seast „Seeniorilaul 2016“ lõppkontserdile Pärnu kontserdimajja.

Foto: Kairi Langud

tarril ning saame hakkama.

29. veebruaril täitis mul 80. eluaasta ja tekkis mõte osaleda seeniorilaulu konkursil – eks see oli ikka suur väljakutse mulle küll, aga millal siis veel, kui mitte nüüd! Kas läbin konkursi?

Esimene voor viidi läbi helisalvestiste põhjal, millest valiti välja vanemas vanusegrupis 31 paremat solisti (osales 86), kes pääsesid lõppvooru. Neist omakorda 20 pääses lõppkontserdile Pärnu suurde kontserdimajja, mina nende hulgas. Esitada tuli

kolm laulu ja üks laul kindlasti Pärnust. Kõige eakam osavõtja oli 87aastane, ikka veel suurepärase sopran Alexandra Järve Tallinnast. Võitjaks osutus meie vanusegrupis väliseestlane Raul Targamaa Stockholmist. Igatahes oli tore ja elamusterohke päev.“

Tublid ja erilised olid kõik, tähtsaim oli aga „Seeniorilaulu“ positiivne aura. Lisaks solistidele pakkus see emotsionaalset ja hingelist rahuldust ka žüriile.

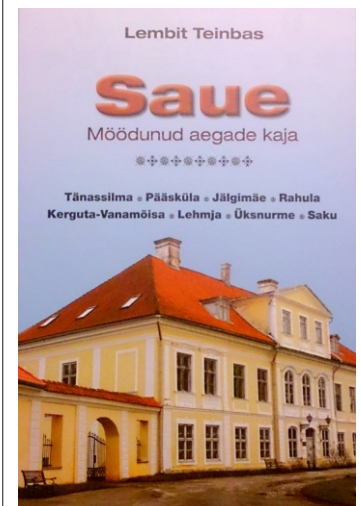
Kiisa lauluklubi nimel

MARIANNE ÕUN

Saku valla külad pandi raamatusse

Äsja ilmus ajalooraamat „Saue. Mõõdunud aegade kaja“, mis käsitleb lisaks Sauele ka endise Saue valla all olnud, kuid täna Saku valla haldusesse kuuluvate Tänassilma, Pääsküla, Jälgimäe, Rahula, Üksnurme ja Saku külade ja mõisate elu-olu ning olulisemaid sündmusi. See on raamat, mis avab mineviku leheküljed tänasele lugejale. Tunne oma kodupaiga ajalugu!

Raamatut saab osta laupäeval, 11. juunil Sakus toimuvall vallapäeval või otse autoriilt. Teavet raamatu kohta saab tel 523 5484, 5343 6238; e-mail tlembit@gmail.com

Autor: Lembit Teinbas. Ilmumisaasta: 2016. Keel: eestikeelne. Formaat: kõvakaaneline. Lehekülgi: 368 lk. Trükk: Rebellis OÜ

Huvikeskuse huvitav näitus

Sirle Reiu juhendamisel on moejuonistamise ja õmblemise õpilased endale kleidid ja seelikud selga õmmelnud, puutöö tüdrukud ja poisid aga Laura Tellingu näpunäidete järgi hulga lõikelaudu ja sushi aluseid graveerinud. Fotod:

Oleksi nagu televiisori makett, aga tegelikult on hoopis tahvelarvuti hoidja.

Peale praktiliste nõude olid keraamikud näitusele välja pannud ka puhast kunsti.

31. maini saab Saku raamatukogus vaadata, mida kaunist on teinud huvikeskuse ringides osalevad lapsed ja täiskasvanud. Volditud ja vilditud, maalitud ja voolitud, graveeritud ja joonistatud – igaüks isemoodi huvitav ja kaunis.

Merike Toome juhendamisel portselanimaali ringis käijad sai selle aasta töödeks inspiratsiooni värvimisraamatutest. Ühistööna valminud kandle maalitud ja täiskasvanud igaüks oma linna, lapsed lisasid õied ja lehed.

Sõidame Tartumaale

Saku pensionäride ühendus Elukaar korraldab 21.–22. juunini kahepäevase väljasõidu Tartumaale. Välja sõidetakse kell 8 vallamaja eest. Teel põikame imetlema Puurmani korda tehtut mõisahoonet. Edasi ootab meid Heade mõtete linn Tartu meenutama möödunud ja avastama uut. Tõuseme romantilisele Toomemäele, kust leiame Emajõe Ateenas Musumäe. Üle Inglisilla minnes saab soovida oma salasõnade täitumist ning nautida vaadet all-linnale. Veel külastame taasavatud loodusmuuseumi. Vabal ajal on võimalik igal ajal leida omale sobivas söögikohas kehakinnitust.

Tõraveres saame teada, miliseid nimesid andsid meie esivanemad taevasele tähtkujudele ja kuidas neid tänapäeva astronoomias nimetatakse. Näeme ka 1,5 m teleskoopi ja kuuleme teadlaste uurimissuundadest. Stellaariumis on põnev jälgida päikesesüsteemi maketti ning virtuaalse planetaariumi abil suurel ekraanil näha tähti ja tähtkujusid ka päevasel ajal.

Ööbimine koos õhtu- ja hommikusöögiga on Luual 2–3 kohalistes kortertubades.

Pärast hommikusööki sõidame Kääpale uudistama Kalevi-poja muuseumi, kus antakse põhjalik ülevaade eeposekangelase tegemistest. Soodsa veeseisu korral võime märgata ka tema mõõka Kääpa jõe põhjas. Edasi sõidame Saadjärvele, kus on kaasaegse ekspositsiooniga Jäaja keskus. Saame teada, kuidas on vaheldunud jääajad ja kuidas on liustikud vorminud meie maastikku. Kõrvalhoones on soomepoiste muuseum, mis tutvustab ka meie meeste võitlusi Karjala kannasel ja Emajõe piirkonnas. Veel astume läbi Laiuse õlemuuseumist, kus annab ikka imetleda, mida kõike õlgedest teha saab.

Osa võtta soovijaid paneb kirja ja võtab vastu sõidu maksumuse – 65 € - 6., 8., 13. ja 15. juunil kella 11–12ni Saku päevakeskuses Lehte Jõelet. Kohtade olemasolu korral võtame kaasa kõik reisist osa võtta soovijad.

JÜRI SOOME

31. mail avab Sakus ukсед mõisarestoran Von Sackenmeck

31. mail saab Saku mõisa pubist restoran, mille purpurkuldsed toolid ja oma vappki.

Fotod: Ines Kärner

Järgmisel nädalal 31. mail kell 18 avab ukсед Saku mõisa restoran Von Sackenmeck! Kõiki küllastajaid kostitatakse suupistete ja tervitusjoogiga ning mõnusat meeleolu lisab Kaire Vilgatsi ja Tarmo Sillaotsa duo. Avamisele on oodatud kõik vala elanikud.

A la carte roogasid pakutakse

senistes publi ruumides alates 1. juunist ning menüüd on plaanis vahetada iga kuu. Sügisest saab toite nautida ka üleval salongides. Pubi ruumid saavad uue ilme ning välja vahetatakse ka mööbel.

Menüüst peaks igaüks leidma endale midagi meelepärast. Tahame valla elanikele pakkuda

mõnusat äraolemist ja naudingut pakkuvaid maitseelamusi. Nädalavahetusesti mängib restoranis elav muusika. Infot leiab Saku mõisa kodulehelt www.sakumois.ee ja FB-st.

Restoran on avatud kolmapäevast pühapäevani – tööpäevadel alates kella 15st ning nädalavahetusel alates kella 12st. Endiselt pakutakse tööpäeviti kella 11.30–14.00 ka lõunamenüüd ning selles osas muutusi plaanis ei ole.

Loodetavasti saame juunis avada ka terrassi, et küllastajad saaksid einestades mõnusat kodumaist suve nautides.

INES KÄRNER,
mõisa tegevjuht

SAKU VALLAPÄEV

11. juunil 2016

Saku Mõisapargis

peaesineja

JÄÄÄÄR

Saku Huvikeskus lisainfo: www.sakuhuvikeskus.ee

HEA KAUPMEES!

Oled oodatud pakkuma head ja paremat

SAKU VALLAPÄEVA OMATEHTU LAADAL

kl 11 - 19

eelistatud kohaliku päritolu kaubad

osalemistingimused:

www.sakuhuvikeskus.ee

registreerimine hiljemalt 9. juuniks

Teeme Tõdvale turu!

Kutsun teid Rapla maantee ääres asuva Tõdva kaupluse kõrval olevale heinamaale turgu looma: müüa võiks nii vana, taaskasutatavaid tarbeesemeid, käsitööd kui ka talutoitu. Alustame jaanilapäeval! Kes on müümisest huvitatud – võtke ühendust: mair.e.aunaste@gmail.com. Tel 511 1943

Saku jahimehed peavad 80. sünnipäeva

VICTORIA PARMAS

28. mail kogunevad Rehe küüni Saku jahimehed ja nende pered, et tähistada jahiseltsi auväärsset 80. sünnipäeva. 9. mail 1936. aastal löid kolm meest Theodor Büttner, Johannes Suuk ja Johannes Hammer Jälgimäe, Saue ja Üksnurme jahimeeste ringi, millest kasvasid välja nii Saue kui Saku seltsid, mis tegutsevad järjepidevalt siiani.

Jahimehed on oma tegemistes üldse üks järjepidev rahvas. Ajujahihooajal 1. oktoobrist 28. veebruarini koguneb igal laupäeval, teinekord ka veel pühapäeval, Rahula külas asuva jahimaja juurde 15-20 meest. Õnnestunud jahti eelduseks on hea luure ja nii käiaksegi enne jahti luures, et saada aimu, kes ja kus on käinud ja kuhu läinud ning kas üldse on mõtet sel päeval selle looma jahile minna. Tänapäeval aitavad luuret lihtsamaks teha rajakaamerad.

„On juhtunud ka seda, et plaan on korraldada seajaht, kuid hommikune luure ütleb, et jälge pole ja seajahist on sujuvalt saanud jänesajaht. Mullu sai ikka 4-5 korda jänest jahitud,“ ütleb jahiseltsi juhataja Indrek Krestinov. „Jänesajaht on omaette üritus. Tõeline retro, koertega,“ kiidavad Saku jahimehed kui ühest suust.

„See on kõige ilusam jaht. Peab olema vaikne ilm, külma ja lund peab olema parasjagu, nii 4-5 kraadi ja 6 cm. Ühel hetkel kuuled koera spetsiifilist kilgastust ja siis nad tulevad – jänes vinkadi-vonkadi ees ja koer järel. Ka kähriku ja rebase jahil on koeral suur roll. Iga uru augu ees passib üks jahimees ja koer mäsab urus sees. Teinekord on mõlemad seal sees nii kanged ja ei anna järele, et koer tuleb lihtsalt välja kaevata. Olemegi teinekord end nabani maasse kaevanud, enne kui koera kätte saanud oleme,“ kirjeldab jahiseltsi liige Avo Villo ja meenutab aegu, mil sovhoosi direktor käis jahil musta Volgaga, ülejäänud seltskond veoautokastis järel ning kõik metsateed olid lahti lükatud. Tänapäeva jaht kujutab tema sõnul endast aga üsna tihti lu-

Jaht – see tähendab enamasti mehed, mets ja loomad. „Ajus võivad käia aga kõik, mu enda poeg ja tüdargi on mõned korrad kaasas käinud,“ ütleb Raivo Palmiste. Foto: Saku JS

mes sumpamist – eriti palju kannatust ja jõudu nõuab see siis, kui lastud loom metsast välja vedada tuleb. „Mäletad, kui neljateistkümnepäevase vedasime turbarabast põtra välja? Kell kaheksa õhtul hakkasime tulema ja üheksa öösel jõudsimme tee. Aga vedama aeti ainult noored mehed,“ pöördub ta Krestinovi poole.

Kui jänesajaht ei ole jahiseltsile ette nähtud kindlat lubade arvu, hooaja lõpus loed oma jänesed kokku ja annad lihtsalt aru, siis suurte ulukite puhul tuleb täpset rehnutti pidada – lasta ei tohi rohkem ega vähem. Näiteks põtru võib Saku jahiselts lasta aastas 9–10. Ilvese lubasid on terve Harjumaa peale aga vaid 3–4 ehk kes ees, see mees. Trofeelood on hoopis eraldi ja neid on kogu Harjumaa peale 3–4. „Suurte sarvedega põdrad on tõuloomad ja neid ei saa nii-

Jahimees peab olema üks ääretult kannatlik mees. Näiteks kopra jaht tähendab tundide viisi taburetiga jõekaldal istumist. Siis teed ühe vale liigutuse ja ongi selleks päevaks kõik.

Esimene asi, mida silm jahimajja sisenedes märkab, ei ole sugugi loomanahad ega sarved, vaid hoopis kummikud. Väike lapsekummik seinal puitplaadi küljes, suurem kummik põdra sarvede vahel, veel üks kummik. Kummikusaladuse avab Raivo Palmiste, jahisõprade vahel Kummik: „Peame siiani koos suvepäevi sõprusseltsidega – Ääsmäe ja Saue jahiseltsidega. Ja sportmängude üheks alaks on meil ruudust kummiku läbiviskamine, seal ka meie Superkummiku-nimelised auhinnad.“ Foto: SS

sama maha nottida,“ selgitab esimees.

Kuna jahimehed ei käi jahil ainult enda lõbuks, vaid nad on ka metsa sanitarid, siis tähendab lubade arv ka kohustust nii palju loomi lasta. „Varem oli meil 20 siga ette nähtud, nüüd 35. Kui seda normi ära ei täida, tuleb keskkonnaametile pikad seletuskirjad esitada,“ lisab ta.

Oma jänes põranda all

Jahikaugele inimesele seostubki jahimehe tegevus eelkõige loomade tapmisega. Selle kuvandiga ei ole jahimehed aga ise sugugi nõus ning võivad pikalt rääkida hoopis sellest, kuidas loomade ja metsa eest hoolitseatakse. Sama kirglikult kui jutus-

tatakse trofee laskmisest, räägitakse ka neist kohtumistest, kus korra sai loomaga tõtt vaadata ja siis kumbki oma teed läks.

„Kui põder jookseb sust 10 meetri kauguselt eest läbi või vaatad metsseaga 20 meetri kauguselt tõtt, siis see on juba iseenesest selline adrenaliinilaks, mille pärast tasub metsa minna. Enamasti ongi nii, et ei saa kedagi, kuid see ei tähenda, et jaht ei õnnestu,“ nendib jahiseltsi liige Raivo Palmiste, kelle sõnul on pea kõik Saku jahimehed n-ö korteriinimesed ja jaht on neile eelkõige võimalus looduses viibida.

Jutuajamise ajal paistab jahimaja aknast, kuidas rebane üle põllu ja mõne aja pärast tagasi

läheb. „Ajab kiivitajaid taga,“ nendib Krestinov. „Kui selle onni siia tegime, siis esimesed neli talve elas põranda all jännes ja teda ei puutunud keegi, nõnda nagu ka neid 12 siga, kes jahimaja nurka uudistama tulid.“

Kes üldse Saku jahimaadel elavad? „Mäger, rebane, hall- ja valgejännes, kährik, nugis, nirk, kobras, kits, metssiga, põder, ilves,“ loetleb ta ja lisab, et ilvesega on lugu keerulisem, sest tema võib ööpäevas liikuda kuni 50 km. „Võta sa siis kinni, kas ta parasjagu just Saku maadel on, kuid eelmisest aastast pärinevad andmed ühe kahe kutsikaga ilvesepere kohta. Hirve ja karu meil paiksest ei ela. Küll on neid aeg-ajalt nähtud, isegi karu, kes tuli Ääsmäelt ja läks Nabala poole ning sügisel jälle tagasi.“

Krestinovi sõnul on ka hundi väga liikuvad ja aeg-ajalt võib neid Saku vallas käimas näha. Põhiepupaigaks meie kant neile aga ei sobi, toidulaud on kesine. „Küll aga käivad külas lambaid murdmas,“ nendib ta ja lisab: „Kui aga laskmisload ot-sas, ei saa jahimees talunikku aidata. Vahepeal, pärast lume-rohkheid talvi 2010. ja 2011. aastal ei olnud meie mail ka enam kitsesid, sest nad ei jõudnud

Jahimehed ollakse põlvest põlve – kui vanaisa oli jahimees, siis saab suure tõenäosusega ka lapselapsest jahimees.

maad välja kraapida. Kui kits magab aga lume peal, saab ta kopsupõletiku. Aastatega on üldse loomi vähemaks jäänud, sest asumid on kasvanud ning järjest rohkem on metsatukki, kus maja sees.“

Jahimehed kui metsa sanitarid

Piirkond, kus Saku jahiselts toimetas, on 11 000 hektarit, jahimaad sellest 9000. Ala piirneb ühelt poolt Viljandi, teiselt Pärnu maantee, kolmandast kandist Kiisa-Tõdva teega ning neljandas küljes on piiriks Keila jõgi. Sellele maalapile on jahimehed 80 aastat koos seeneliste, sportlaste ja jalutajatega ilusti ära mahtunud. Jahimehed on arvestav rahvas – arvestatakse nii üksikute kui ka väljaspool jahiseltskonda olevate kaaskondsetega ja kord on majas. Kuna tegemist on tulirelvadega, on väga kindlad reeglid, kus ja millal jahti võib pidada ning kuidas sellest teavitada.

„Jahti planeerides vaatame alati ega piirkonnas mõnd sporti- või muud üritust pole. Terviseradadele paneme jahi ajaks üles oranžid sildid ning kui juhtub tulema sportlane, siis jaht peatatakse, kuni viimase liini mees kinnitab, et ala on vaba,“ ütleb Palmiste.

Saku Jahiseltsi kuulub 30 meest ja seltskond on väga üksmeelne, sest jaht ei tähenda ainult meelelahutust, vaid sellega kaasneb üsna palju kohustusi. Jahimees ei saa olla individualist – nii kohustusi kui ka hüvesid tuleb omavahel jagada, alustades luure tegemisest ja söödaplatside eest hoolitsemisest kuni metsamineku lubade ja jahisaagi jagamiseni välja.

„Teeme ka naabrivalvet ja jälgime, et metsa ei varastataks ega prügiga reostataks. Oleme metsast küll külmkappe, rehve ja diivaneid välja tassinud,“ räägib Palmiste. „Lisaks on meil 11 söötmiskohta. Teeme omavahel korjanduse ja ostame loomade tarvis talunikelt õunu, kapsast, vilja ning vaatame, et põtradel oleks sool olemas. Varem oli jahimeeste kohustus loomadele ka nõgese- ja kasevihtasid teha.“

See, millega tavainimene kokku puutub, on auto alla jää-

nud loomad. „Teateid hukkunud loomadest saame 24/7 ning meil on kohustus loom ära tuua. Just maikuu on see aeg, mil telefonid helisema hakkavad, sest mama hakkab sünnitama ja ajab eelmise aasta poja minema. Need noored ei oska aga omapead olla ega midagi karta, nii nad auto alla jäävadki,“ räägib seltsi juhataja, kelle sõnul on jahimeestel veel üks ülesanne – selgitada välja, mitu looma metsas on ehk teha ruutloendust. Iga jahiselts peab aastas korra läbi käima keskkonnaameti ette antud 2 km pikkuste külgedega ruudu piirid ja panema kirja iga jälje, mis piirilt ruudu sisse või ruudust välja läheb, olgu see siis lind või loom, hiir või karu. Loenduse tulemus, pluss teadlaste arvutatud koefitsient, pluss aastane laskmistulemus võrdub järgmise aasta jahilubade arv.

Peale jahipidamise saavad Saku jahimehed ja nende pered suvel kokku naabritega, et siis metsasarve saatel lipuheiskamisega avada suvepäevad. Juba neljandat talve peetakse peredega koos jõulupidu. On osaletud ka heategevusprojektis „Aitäh, kõht täis!“ Aeg-ajalt käiakse aga ka külalisjahil, näiteks viimane kord Noarootsis.

40 päevakeskuse teenuseid kasutava Saku valla elaniku pöördumine

PROBLEEM

Päevakeskus on pakkunud eakatele valla elanikele mitmeid teenuseid (massaaž, juukselõikus, jalahooldus jm), mis aitavad meil hoida oma füüsilist ja vaimset tervist ning mis kõige tähtsam: tulla toime igapäevase eluga. Päevakeskus on olnud siiani austusväärne asutus eakate ja kõigi toetust vajavate inimeste silmis.

Nüüd oleme hämmingus, arusaamatuses, mures päevakeskuse tegevuse üle. Miks lõpetati meie jaoks nii vajalik jalahoolduse teenus? Lõpetati ootamatult, etteteatamata, ilma patsientide ehk teenusepidevate kasutajatega arutamata.

See teenus oli ja on meile väga vajalik. Jalgade „töökorras hoidmist“ meist enamik enam ise teha ei suuda. Vanuse kasvades jääb vähemaks silmanägemine, raske on jalapõidadeni kummarduda ning nende korrastamine ei ole enam jõukohane. Kõvaks läinud ja jala sisse suruv või kõver varbaküüs, talla või varvaste alla kasvav paks valulik nahk ja muud mured teevad jalale toetumise ja liikumise vaevaks. Meie hulgas on neid, kelle liikumisvõime jääb ilma jalahoolduseta

väiksemaks ja elu muutub keerulisemaks.

Päevakeskus on eakate ja puudega inimeste igapäevases elus endaga toimetuleku pikendamiseks. Jalahooldusteenus aitab jalgel püsida, liikuda, mitte jääda kodus hooldatavaks. Erafirmad pakuvad jalahooldusteenuseid, mis on kindlasti head, aga pensionäri jaoks kallid.

Päevakeskus on viimase poole aasta jooksul teinud oma pikaajalistele klientidele arusaamatuid pöördeid. Juukselõikus, massaaž ja jalahooldusteenus koliti alumiselt korrusel ülakeerusele duširuumi eesruumi, mis ruumi väiksuse, ligipääsetavuse, sisustuse, suvise päikese või avatud aknaga tõmbetuule käes ei ole sobiv patsientidele ega teenindajatele. Nüüd lõpetati teenuse pakkumine hoopiski.

Ootame teavet toimuva ja eesootava kohta. Me oleme ju Saku valla elanikud, kelle jaoks päevakeskus teenuseid pakub. Tahame teada, mis toimub päevakeskuses ja miks teenuse kasutajatega nii hoolimatult käituti. (40 allkirja)

Vallavalitsuse vastus

Kohaliku omavalitsuse kohustuseks on korraldada alljärgnevaid sotsiaalteenuseid: koduteenus, väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus, täisealise isiku hooldus, isikliku abistaja teenus, varjupaigateenus, turvakoduteenus, sotsiaaltransporditeenus, eluruumi tagamise teenus ja võlanõustamisteenus.

Jalahooldus, juukselõikus ja massaaž ei ole aga sotsiaalteenused, mida kohalik omavalitsus peab korraldama. Tegu on teenustega, mida kohalik omavalitsus võib korraldada, kui on olemas vastavad ressursid (nõuetekohased ruumid, rahalised vahendid jmt), mida vallavalitsusel aga ei ole.

Vallavalitsuse prioriteet on korraldada eelkõige neid sotsiaalteenuseid, mis on seadusega pandud kohaliku omavalitsuse kohustuseks. Küll aga on vallavalitsus alustanud sotsiaalteenuste ja -toetuste ülevaatamist ning analüüsimist eesmärgiga töötada välja terviklik sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord.

KIISA STAADIONIL!

22. juunil tähistame üheskoos

Kiisa RM 60 ja Saku valla 150

juubelühingalist jaanikupäeva

Alustame kell 15 - laadaga

kuhu ootame nii müüjaid kui ostjaid.

Kohale lubasid tulla ka ponid vankeriga ja näomaalijad õhupallidega, Saku priitahelikud pitsimehed, lõviklubi jpm.

Kell 18 - suur kontsert, kus osalevad:

mandoliinid koos rahvatantsijatega, oma maja taidlejad ja keegi veel.

Kell 20 - jaanitroll koos bändiga

"TipMalts"

Lusti pakub: saunabuss ja kohutäidet „Food -attack“

Timbeco Woodhouse OÜ on puitmaja ja elementkonstruktsioone tootev ning ekspordile suunatud ambitsioonikas ettevõte.

Meie toodangut leiab 26 erinevast riigist üle terve maailma enam kui 2500 maja.

Otsime oma meeskonda

ELEMENTMAJADE EHITAJAID/KOOSTAJAD

Elementmajade ehitaja/koostaja üeamiseks tööülesandeks on erinevate majaelementide koostamine vastavalt projektidele, tööjoonistele, juhenditele.

NÕUDMISED KANDIDAADILE

- Puusepatöö ehitusalane haridus
- Ehitusalane töökogemus
- Jooniste lugemise oskus
- Väga hea eesti keele oskus
- Hea organiseerimis- ja õppimisvõime
- Korrektsus, täpsus ja kohusetunne
- Hea tervis ja füüsiline vorm

ETTEVÕTE PAKUB

- Tööd edukas, stabiilses ja arenevas ettevõttes
- Heade töötulemuste eest väärilist tasu
- Professionaalset, sõbrallikku ja toetavat meeskonda
- Kvaliteetseid ja kaasaegseid töövahendeid
- Ühiseid firmaüritusi

Töökoht asub Harjumaal, Saku vallas, Tõdva külas

CV saata aadressil: sirje@timbeco.ee

Lisainfo kodulehel www.timbeco.ee või helistades telefonil 50 31 596 Sirje Aal

Saku Lastelaager
12.-14. august 2016
Laagrikeskuses Jõulu
7-12 aastaste lastele

Laagris toimub:
laulud, mängud, piiblitööd,
sportmängud, seiklusrada, grillimine,
meisterdamine ja palju muud

Info ja reg:
Tel 59197902
ave.molter@celk.ee
<http://saku.celk.ee>

Laagrit korraldab:
EELK Saku Toimikude kogudus
Laagril loelab: SAKU VALL
Osavõtumaks 15€
Kihtade arv piiratud!

**Erivajadustega laste kool
SALU KOOL**
(lasteaed-põhikool)
asukohaga Maidla küla, Saue vald
Alustame uue, 2016/2017 õppeaasta
erivajadustega õpilaste vastuvõttu.
Kooli tulekuks vajalik:

1. Lapsevanema avaldus
2. Nõustamiskomisjoni otsus
3. Kehtiv rehabilitatsiooniplaan
4. Kodukoha omavalitsuse suunamine (nõusolek)
5. Arstlik tõend
6. Isikut tõendava dokumendi koopia

Lasteaeda võtame vastu aastaringelt.
Info: kool@salukool.ee ja tel 608 8618
www.salukool.ee

**SINU ISIKLIK
MAAKLER
SAKUS**

Külli
Friedrichson
5649 0753

www.uusmaa.ee

Meid kliendid soovivad

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

Saku valla koolide lõpuaktused

17. juuni kell 16 –

Kurtna kooli 9. klassi lõpuaktus

20. juuni kell 16 –

Kajamaa kooli 9. klassi lõpuaktus

21. juuni kell 13 –

Saku gümnaasiumi 9. klasside lõpuaktus

21. juuni kell 18 –

Saku gümnaasiumi 38. lennu lõpuaktus

Saku suvejooks tulekul

Eelmisel aastal Saku pikamaajooksude traditsiooni avanud Saku Maratoni nime all korraldatud Saku suvejooks toimub tänäva 18. juunil. Eelregistreerimine on internetis avatud 12. juunini. Rajad ja võistluskeskus Saku spordikeskuses on sama, mis eelnevalt toimunud Saku talve- ja kevadjooksul – joostakse Saku-Tallinna vahelisel kiirel ja siledal asfalteeritud kergliiklusteel. Poolmaratoni trass teeb lisaks veel seitsmekilomeetrise tiiru Saku alevis. Maratoonarid läbivad poolmaratoni ringi kaks korda.

Häid uudiseid on veel orienteerumise vallast. MTÜ Saku Maraton viib mai lõpus 27.–30. maini läbi orienteerumise algõppe ja väliüritused Saku algkooli esimestele ja Saku gümnaasiumi 4.d klassile (kokku u 150 last). Tegemist on Saku valla mittetulundustegevuse fondist toetust saanud ettevõtmisega. Orienteerumisrajad pannakse üles Saku valgustatud suusaradade alale.

MTÜ Saku Maraton on alustamas koostööd ESS Kalevi kepikõnnisarjaga Käime Koos, Eesti Vähiliiduga ning Spordiselts Tallinna Kaleviga. Saku sügisjooksu raames, mille toimumise kuupäev on lükatud pühapäevale, 25. septembrile, toimub ka kepikõnnisarja Käime Koos etapp Sakus. Samuti seatakse üles tervisehõõtmise telgid, kus mõõdetakse tervelt 13 tervisenäitajat.

9. aprillil toimunud Saku kevadjooksul osales 115 jooksjat, kellest lõpetas 113 (maratoni 17 / poolmaratonis 35 / 10 km 61). Maratoni võitis Margus Luhtoja ajaga 2:48:19,6. Naistest oli esimene (ja ka ainus) Kairit Kaasik, 4:57:51,7. Poolmaratoni kiireim oli Villu Eller ajaga 1:19:39,4. Naiste võitja Klarika Kuusk, aeg 1:29:45,7. 10 km distantsi võitis taas kord Lauri Monvelt. Võidu aeg sedapuhku 0:36:55,3. Naistest oli kiireim Mari Boikov ajaga 0:37:14,6.

REIGO LEHTLA

Iga Saku pikamaajooksude sarjal finišeriija saab kaela unikaalse disainiga medali, mida saab kasutada ka pudeliavajana!

Kaitseväe Männiku harjutusvälja kasutusgraafik

Kuupäev / Kellaeg / Tegevus	
01.06 09:00-11:00 Laskeharjutus	10.-12.06* 20-15:30 Väliõppus
01.06 11:00-17:00 Laskeharjutus	11.06 09:00-22:00 Laskeharjutus
01.06 09:30-15:30 Väliharjutus	12.06 09:00-18:00 Laskeharjutus
02.06 09:00-15:00 Laskeharjutus	13.06 14:00-18:00 Laskeharjutus
03.-05.06* 18-16 Väliõppus	14.06 09:00-15:00 Laskeharjutus
03.06 09:00-16:00 Laskeharjutus	15.06 14:00-18:00 Laskeharjutus
03.-05.06* 18-15 Laskeharjutus	16.06 09:00-16:00 Laskeharjutus
06.06 08:00-15:00 Laskeharjutus	17.06 09:00-16:00 Laskeharjutus
07.06 10:00-13:00 Laskeharjutus	17.-19.06* 17-18 Väliõppus
08.06 14:00-18:00 Laskeharjutus	20.06 08:00-16:30 Laskeharjutus
08.-10.06* 17-12 Väliõppus	21.06 09:00-17:00 Laskeharjutus
08.06 18:00-22:00 Laskeharjutus	22.06 14:00-18:00 Laskeharjutus
09.06 09:30-14:00 Laskeharjutus	27.06 09:00-12:00 Laskeharjutus
10.06 14:00-18:00 Laskeharjutus	28.06 10:00-15:00 Laskeharjutus
	29.06 14:00-18:00 Laskeharjutus

* Pidev kestvus. Heliefektide tekitamisel harjutuste käigus peetakse kinni Saku valla avaliku korra eeskirjas sätestatud piirangutest. Vajadusel teostab Päästeamet demineerimistöid. Tel: 503 4102; internet: harjutusvali.mil.ee; e-post: kv.tvj.manniku@mil.ee

SAKU VALLA NOORTEKESKUS

JUUNI, JUULI, AUGUST 2016

SUVEL AVATUD 12.00-18.00

SAKU NOORTEKESKUS

Saku, Teaduse 1

K, 1.juuni kell 12.00

Lastekaitsepäeva tähistamine õhupalliloomad

R, 3.juuni kell 12.00

Koolivaheaja alguse tähistamine näomaalingud

L, 4.juuni Saku Skate

13.juuni-26.august

Saku Noortekeskus suletud

KIIISA NOORTEKESKUS

Kiisa, Kurtna tee 8

N, 2.juuni kell 16.00 Kuldvillak

N, 9.juuni kell 15.30 Pinksivõistlused

K, 15.juuni kell 14.30 Filmiõhtu

N, 16.juuni kell 14.00 Karaoke võistlus

R, 17.juuni Mängudeareen

T, 21.juuni Sportlikud mängud õues

K, 22.juuni Kiisa jaanipäev ja Saku Vald 150

22.juuni-31.juuli

Kiisa Noortekeskus suletud

N, 4.august kell 15.30 Pinksivõistlused

T, 9.august kell 13.00 Jalgpalliturniir

K, 10.august Takistusrada õues

T, 16.august kell 15.00 Kuldvillak

N, 26.august Mängudeareen

6.-10.juuni Päevalaager

11.juuni Saku Vald 150 (Saku mõisapargis)

13.-17.juuni Ylöjärvi Sõprusvalla laager

4.-13.juuli Noortevahetus „Be Online Without Internet“

19.-26.juuli Noortevahetus „Nordic Youth Meeting 8“

15.-26.august Saku Õpilasmalev

JUUNI 2016 EELK SAKU TOOMASE KOGUDUSES

L 04.06 kl 11-15 Saku kiriku laat
P 05.06 kl 10 Jumalateenistus
ristimise ja leeriõnnistamisega
P 12.06 kl 10 Jumalateenistus
P 19.06 kl 10 Jumalateenistus
P 26.06 kl 10 Jumalateenistus

• Suurlaager noortele 24.-26. juunil Nuustakul. Info ja reg: suurlaager.eu
• Kirik avatud pühapäeviti kl 14.30-16.30
• Koguduse õpetaja Magne Mølster 5919 7802/magne.molster@eelk.ee

Aadress: Saku palvemaja, Tallinna mnt 8, Saku alevik
Koguduse koduleht: saku.eelk.ee

MIS JUHTUS

Põhja prefektuur

28.04 teatati, et Saku alevikus Staadioni tänavaga ristumise kohal toimunud õnnetuses osalenud sõidukid olid kahjustatud. Kahju on 2000 eurot.

03.05 kell 19.40 ajal toimus liiklusõnnetus Saku vallas Tallinn-Saku-Laagri tee 10. kilomeetril, kus esialgsel andmel mõõda jalgratta- ja jalgteed jalgratast juhtinud 43-aastane mees, sõitis tagant otsa samas suunas liikunud jalakäijale, 60-aastasele mehele. Tegemist oli suurema grupi jalgratturitega (ca 18 jalgratturit), kes tegid trenni. Jalakäija toimetati sündmuskohalt Põhja-Eesti Regionaalhaiglasse. Liiklusõnnetuse täpsemad asjaolud on selgitamisel.

9.05 teatati, et päev varem löödi Saku alevikus Teaduse tänaval 28-aastast meest. Politseile on võimalik lööja teada.

14.05 kell 14.03 ajal toimus liiklusõnnetus Kasemetsa – Kiisa tee 1. kilomeetril Nirgioru bussipeatuse juures, kus ülekäigukohal jalgrattaga sõites sõiduteed ületanud 18-aastane naine sai löögi paremalt poolt lähenenud sõiduautolt Chevrolet, mida juhtis 23-aastane mees. Jalgrattur toimetati Põhja-Eesti Regionaalhaiglasse.

Põhja päästkeskus

27.04 tehti kahjutuks Tammemäe küla lähe-

dalt leitud 208 sütit, 82mm miinipilduja-miini, neli 76mm mürsku ja 13 käsigranaati RGD 33.

9.05 õhtul ja **10.05** öösel kustutasid päästjad üle viie tunni metsaaluse põlengut Tagadi külas.

10.05 kustutasid päästjad Üksnurme küla juures kuue hektari suuruse kulupõlengu.

Saku vabatahtliku päästekomando väljasõidud

22.04 kell 4.50 – liiklusõnnetus Kohila alevikus. **23.04** kell 10.26 – tulekahju hoones Eha põigus Juuliku külas. **24.04** kell 9.45 – tulekahju maastikul Roobuka külas. **26.04** kell 20.16 – tulekahju hoones Luige alevikus Kiili vallas. **7.05** kell 18.39 – kulupõleng Nurme tänaval Saku alevikus. **8.05** kell 16.39 – kulupõleng Metsanurga külas Kiili vallas. **9.05** kell 22.02 – tulekahju maastikul Tagadi külas. **10.05** kell 18.48 – tulekahju maastikul Angerja külas Kohila vallas.

Tõdva vabatahtliku päästekomando väljasõidud

26.04 – tulekahju hoones Luige alevikus Kiili vallas. **26.04** – tulekahju hoones Kannikese tn Saku alevikus. **03.05** – tulekahju hoones Järvekülas Rae vallas. **08.05** – tulekahju hoones Uuemetsaril Kiili vallas. **09.05**

NÄGEMISKONTROLL ja PRILLIMÜÜK SAKUS!

Kutsume vallarahvast oma silmi kontrollima ja prille ostma!

Ootame teid

08.06.2016 alates kella 11.00

Saku Päevakeskuses

aadressil Pargi 27

Nägemiskontrolliks tuleks

EELNEVALT REGISTREERIDA

telefonil 38 52 603 või 56 98 1972

Silmakontroll maksab 10 eurot ja on prillitellijale tasuta!

– tulekahju maastikul Tagadi külas. **10.05** – tulekahju maastikul Tagadi külas. **10.05** – tulekahju maastikul Üksnurme külas. **10.05** – tulekahju maastikul Angerja külas Kohila vallas. **11.05** – tulekahju maastikul Pahkla külas Kohila vallas. **12.05** – tulekahju maastikul Angerja külas Kohila vallas.

*Su tugev elutahe
lõpuks väsis ja kevadtuultes
murdus elupuu...*

ARVO SUURSÖÖT

Sind jäävad leinama
abikaasa, lapsed ja
lapselapsed peredega

Avaldame kaastunnet Tiitu
Suursöödile armsa abikaasa
ARVO SUURSÖÖDI
surma puhul.
Endised töökaaslased
ASist Saku Maja

Mälestame ja avaldame
südamest kaastunnet
Margitile perega isa
ARVO SUURSÖÖDI
surma puhul.
Gerli, Tiitu ja Rita

Sügav kaastunne Sulle, Aime,
kui saadad viimsele
teekonnale oma kalli abikaasa
JAAK VOOGMA
Mäe tänava naabrid Hüüp,
Jüriado, Kirisma, Järvela

Mälestame head sõpra
ARVO SUURSÖÖTI
ning avaldame kaastunnet
Tiule ja lastele peredega.
Maire ja Urmas

Avaldame sügavat kaastunnet
Ülle Lepale armsa
INDRIK NOODLA
surma puhul.
Harju Tarbijate Ühistu
kollektiiv

Südamlik kaastunne Aimele
kalli abikaasa
JAAK VOOGMA
surma puhul.
Juta, Hiie, Klaudia, Luule

*Kas kuuled, kuidas nutab Su kodu,
Su puudutust leinates sääl...
Talle kaaslaseks vihmade sadu,
kus piiskadel pisara hääil...*

Mälestame head naabrimeest

ARVO SUURSÖÖTI

ja avaldame südamest
kaastunnet Tiule, Margitile
perega ja Marekile perega.

Kadi ja Rita Niidu talust

Perekond Leidmaa avaldab
kaastunnet
ARVO SUURSÖÖDI
surma puhul tema
perekonnale ja abikaasa
Tiule.

*Üks tee on käidud,
üks süda on vaikinud...*
Avaldame sügavat kaastunnet
Aimele ja Andole perega kalli
abikaasa, isa, vanaisa ja äia
JAAK VOOGMA
kaotuse puhul.
Tiigi 8a majarahvas

Südamlik kaastunne Vladimir
Katsalainenile armsa ema
**JEKATERINA
KATSALAINENI**
surma puhul.
Töökaaslased
ASist Saku Maja

Mälestame
ARVO SUURSÖÖTI
ja avaldame kaastunnet
omastele.
Endise Tammemäe tankla
töötajad

Kallis Aime
Meie siiras kaastunne sulle
armsa abikaasa
JAAK VOOGMA
kaotuse puhul.
Sinu Saku laborikaaslased

*Kevadtuultega läksid Sa teele
Mälestame toredat
naabrimeest
**ARNOLD
PÕLLUSTED**
Südamlik kaastunne omastele.
Nõlva tänava rahvas*